

„Polska wróciła po Was”. W Wilnie na Rossie pochowano żołnierzy AK z oddziału „Fakira”

Fot. Paula Prudziłowicz, IPN, opr. red.

We wtorek w Wilnie na cmentarzu na Rossie odbył się pochówek sześciu żołnierzy AK — śp. Edwarda Borkowskiego oraz pięciu żołnierzy znanych tylko z pseudonimów. Zdaniem prof. J. Wołkonowskiego, historia polskiego podziemia na Litwie po wojnie nadal posiada białe plamy. »6

Litwa i Polska jednym głosem w ONZ

»2

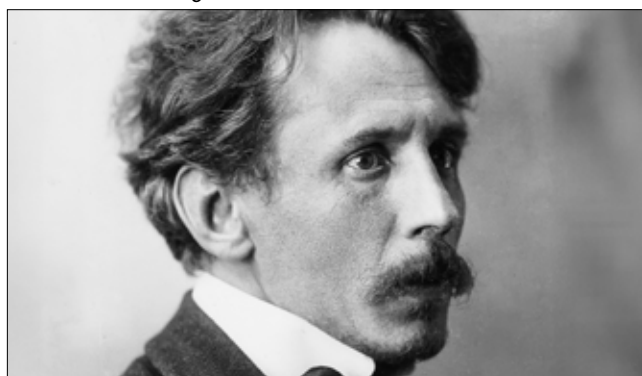

ISSN 1392-0405

Čiurlionis – postać wyjątkowa dla Litwy i Polski

»14-15

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynų g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
– fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

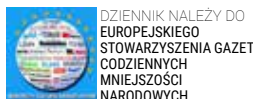
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbiedzne z opinią redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Rosyjski imperializm i agresja ważnymi tematami 80. Sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ

Na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) w Nowym Jorku światowi przywódcy ostrzegali, że globalny porządek jest zagrożony przez wojny i kryzysy. Ważnym tematem była rosyjska agresja na Ukrainę.

Justyna Giedrojc

– Głównym obiektem niepokoju liderów nie tylko Litwy i Polski, ale wszystkich krajów europejskich, jest rosyjski imperializm i agresja nie tylko w Ukrainie, ale też w całej Europie – zauważa dr Andrzej Pukszt, politolog z Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie.

KRYTYKA AGRESYWNEJ POLITYKI KREMLA

W swym przemówieniu w ONZ prezydent Litwy Gitanas Nausėda skrytykował agresywną politykę Kremla i stwierdził, że Moskwa ignoruje porozumienie o zapewnieniu pokoju na świecie i poszanowaniu suwerenności narodów. Podkreślił także, że granice Ukrainy nie podlegają negocjacjom, a próby ich zmiany siłą są niedopuszczalne.

„Karta Narodów Zjednoczonych to nie menu, z którego można wybrać, co się chce. To wiążący fundament naszego wspólnego bezpieczeństwa” – podczas wtorkowej sesji w Zgromadzeniu Ogólnym ONZ powiedział Gitanas Nausėda.

Litewski prezydent wezwał również społeczność międzynarodową do zaprzestania kupowania rosyjskich zasobów energetycznych, aby Rosja miała mniej dochodów na kontynuowanie swojej agresywnej polityki. Wcześniej prezydent USA Donald Trump, przemawiając w Zgromadzeniu Ogólnym ONZ, zażądał, aby Europa

natychmiast zaprzestała kupowania ropy naftowej od Rosji. Oskarżył również Chiny i Indie o finansowanie wojny na Ukrainie poprzez swoje zakupy.

ZAGROŻENIE ZE STRONY ROSJI

Z kolei prezydent Polski Karol Nawrocki skoncentrował się przede wszystkim na zagrożeniu ze strony Rosji. Prezydent RP zauważył, że granice państwowe przestały być nietykalne, a międzynarodowe prawo zaczęło być traktowane jak sugestia, a nie reguła. Podkreślił, że nie ma zgody na to, by Moskwa dokonywała aktów prowokacji wobec Polski i innych narodów Europy.

Zdaniem dr Andrzeja Pukszy najbardziej jaskrawą wypowiedź miał polski minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski.

– Wszyscy zwrócili uwagę na bardzo ostrą wypowiedź ministra Sikorskiego, który powiedział, że Rosja nie może się spodziewać, że będzie mogła bezkarnie na-

wet w minimalnym stopniu przekraczać przestrzeń powietrzną Polski – komentuje politolog.

TRUMP UDERZYŁ W ONZ

Prezydent USA skrytykował bezczynność ONZ, wskazując, że świat potrzebuje czynów, nie deklaracji. „Wydaje się, że jedyne, co robią, to piszą naprawdę mocno sformułowany list, a potem nigdy nie następują czyny. To puste słowa, a puste słowa nie rozwiązują wojny. Jedyne, co rozwiązuje wojnę i wojny, to działanie” – zaznaczył Donald Trump.

Z taką opinią zgadza się dr Andrzej Pukszt.

– Rzeczywiście, ONZ odgrywa coraz słabszą rolę i nie za bardzo przyczynia się do rozstrzygnięcia konfliktów czy powstrzymania wojen. Tu w wielkiej mierze trzeba zgodzić się z prezydentem Trumpem. Ale z drugiej strony, nie ma innej takiej platformy, gdzie spotykałyby się kraje zwaśnione oraz liderzy państw, którzy nie siadają nawet do stołu negocjacyjnego. Zlikwidować tę organizację nie jest trudno, ale wtedy trzeba coś zaproponować w zamian. Wiele osób się zgadza, że ta organizacja rzeczywiście przeżywa kryzys – podsumowuje politolog.

Dodaje, że na razie nikt nie wymyślił, jak z pomocą prawa międzynarodowego oraz negocjacji można powstrzymać konflikty albo przynajmniej robić dobrą atmosferę do ich złagodzenia. ■

W swym przemówieniu w ONZ prezydent Litwy Gitanas Nausėda skrytykował agresywną politykę Kremla i stwierdził, że Moskwa ignoruje porozumienie o zapewnieniu pokoju na świecie i poszanowaniu suwerenności narodów.

W Wilnie w poniedziałek wieczorem obchodzono jesienną równonoc na Górze Stołowej

Fot. Julius Kalinskas, ELTA

Oddano hołd obywatelom II RP zamordowanym w lesie ponarskim

W lesie ponarskim upamiętniono w środę ok. 80 tys. obywateli II Rzeczypospolitej zamordowanych tam w latach 1941–1944 przez niemieckich okupantów i ich litewskich kolaborantów.

W lesie ponarskim pod Wilnem odbyły się w środę uroczystości upamiętniające ofiary zbrodni w Ponarach – największej zbrodni popełnionej w okresie okupacji niemieckiej na Kresach Północno-Wschodnich II Rzeczypospolitej. Organizatorem uroczystości byli: Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, Ambasada RP w Wilnie, Związek Polaków na Litwie, Stowarzyszenie Rodzina Ponarska i Europejska Unia Wspólnot Polonijnych.

Przy polskiej kwaterze w Ponarach zebrali się m.in. polska delegacja na czele z szefem UdSKiOR Lechem Parellem, członkowie Stowarzyszenia Rodzina Ponarska, krewni ofiar pomordowanych w Ponarach, weterani walk o niepodległość RP, przedstawiciele organizacji kombatanckich oraz środowisk ofiar represji wojennych i powojennych, sybiracy, byli więźniowie polityczni i działacze opozycji antykomunistycznej, przedstawiciele polskich i litewskich władz państwowych i samorządowych, służb mundurowych, duchowieństwa, a także polska społeczność na Litwie i uczniowie szkół polskich na Wileńszczyźnie.

Uroczystości z udziałem asysty honorowej Wojska Polskiego i Orkiestry Reprezentacyjnej Wojska Polskiego rozpoczęła msza święta pod przewodnictwem ks. ppor. Cyryla Zielińskiego, kazanie zaś wygłosił ks. Tadeusz Jasiński.

Przewodniczący polskiej delegacji, szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Lech Parell zaznaczył, że zbrodnia ponarska to jeden z najbardziej przerażających aktów ludobójstwa w okresie II wojny światowej. Przypomniął, że w Ponarach zamordowano, według wiarygodnych szacunków, 80 tys. osób.

PAP

Imieniny

25 września

Aurelii, Firmina, Franciszka, Gaspara, Kleofasa, Minigniewa, Rufusa, Wincentego, Władysława, Włodzimira, Włodzisława

26 września

Amancjusza, Cypriana, Damiana, Euzebiusza, Kalistrata, Kaspera, Kosmy, Łucji, Nila, Nilusa, Teresy

Cytat dnia

„W waszej Ojczyźnie objawiło się Boże Miłosierdzie. Niech ono nieustannie ożywia waszą wiarę, nadzieję i miłość, płynące ze spotkania z Panem w Misterium Paschalnym, zwłaszcza w sakramentach świętych”
– powiedział papież Leon XIV do Polaków podczas śródowej audyencji generalnej.

Liczba dnia

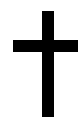
1 miliard dolarów tyle zainwestuje Brazylia w fundusz ratowania lasów, oświadczył prezydent tego kraju Luiz Inacio Lula da Silva na forum ONZ.

Łączymy się w smutku i składamy wyrazy współczucia
Członkowi Zarządu
Dyrektorowi Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie

Panu Adamowi Błaszkiewiczowi

z powodu śmierci **Brata**

**Zarząd Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich
na Litwie „Macierz Szkolna“**

Wznowiono wydawanie wyprawki dla noworodka w Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego

Informujemy, że w połowie września br. do Urzędu Stanu Cywilnego Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego dotarła odnowiona wyprawka dla noworodka – forma wsparcia, przeznaczona dla każdego nowo narodzonego mieszkańca rejonu wileńskiego.

„Dążymy do tego, aby każda rodzina, która doczekała się noworodka, czuła się wspierana i miała dostęp do najpotrzebniejszych pierwszych artykułów do pielęgnacji dziecka. Odnowiona wyprawka to nie tylko praktyczna pomoc, ale także wyraz naszej troski o każdego nowego mieszkańca, ponieważ wierzymy, że silna wspólnota zaczyna się od troski o jej najmłodszych członków” – mówi mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz.

Wyprawka dla noworodka przysługuje rodzinom, które:

- zarejestrowały narodziny dziecka – obywatela Republiki Litewskiej – w Urzędzie Stanu Cywilnego Rejonu Wileńskiego (ul. Rinktinės 50, Wilno) nie później niż w ciągu 3 miesięcy od daty urodzenia;
- co najmniej jeden z rodziców noworodka ma zadeklarowane miejsce zamieszkania w rejonie wileńskim lub jest ujęty w ewidencji osób bez miejsca zamieszkania prowadzonej przez Samorząd.

■ Odnowiona wyprawka dla noworodka Fot. vrsa.lt

Zwracamy uwagę, że rejestracja narodzin noworodka i deklaracja miejsca zamieszkania to dwie różne procedury, które rodzice czasem mylą. Szczególnie ważne: jeśli narodziny dziecka są rejestrowane internetowo (online), należy wybrać Urząd Stanu Cywilnego Rejonu Wileńskiego (ul. Rinktinės 50, Wilno) – tylko w takim przypadku rodzinie przysługuje wyprawka.

Odnowiona wyprawka dla noworodka składa się z przydatnych artykułów do codziennej pielęgnacji, snu, karmienia i higieny: uchwyt na smoczek, flanelowa pieluska, komplet pościeli,

śliniaczek, gryzak, środek do pielęgnacji i regeneracji skóry dziecka, ręcznik z kapturem, kocyk, zestaw do pielęgnacji niemowląt, zestaw higieniczny dla niemowląt, termometr do wody, miseczka z pokrywką i łyżeczką, kubek z uchwytem i słomką, woda morską do higieny nosa dziecka.

Wyprawka nie podlega zwrotowi ani wymianie na środki pieniężne.

Aktualne dokumenty:

Opis procedury wydawania wyprawki dla noworodka w Samorządzie Rejonu Wileńskiego ■

Mer R. Duchniewicz kontynuuje tradycję – odbędzie się drugie spotkanie z rolnikami rejonu

Mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz zaprasza rolników z rejonu już na drugie spotkanie, poświęcone omówieniu aktualnych kwestii rolniczych oraz innych spraw.

Podczas spotkania zostaną przedstawione informacje o planowanych przez samorząd inicjatywach, odbędą się dyskusje dotyczące wyzwań, z jakimi rolnicy spotykają się na co dzień, a także będą poszukiwane wspólne rozwiązania. Oczekiwane są również propozycje i uwagi samych rolników dotyczącego tego, jak jeszcze efektywniej współpracować z samorządem i jakie zmiany są najbardziej potrzebne rolnictwu w rejonie.

Mer R. Duchniewicz liczy na otwarty i konstruktywny dialog, który pomoże wzmocnić partnerstwo między samorządem a społecznością rolników.

„Spotkanie w ubiegłym roku pokazało, że bezpośrednia i szczerza rozmowa jest najlepszą drogą naprzód. Obiecałem, że te spotkania staną się tradycją. Dotrzymuję słowa i czekam na wszystkich rolników pracujących w rejonie wileńskim, abyśmy mogli podzielić się nowymi przemyśleniami zgromadzonymi w ciągu roku i wspólnie szukać aktualnych rozwiązań” – mówi R. Duchniewicz.

Spotkanie odbędzie się 15 października 2025 r. (środa) o godz. 10:00

w Dużej Sali Samorządu Rejonu Wileńskiego (ul. Rinktinės 50, Wilno).

Liczba miejsc jest ograniczona, dlatego prosimy o wypełnienie krótkiego formularza rejestracyjnego do 10 października.

Formularz rejestracyjny znajdą Państwo na stronie samorządowej rejonu wileńskiego.

Jest to już drugie tego typu spotkanie, mające na celu wzmocnienie współpracy między samorządem a społecznością rolników. Pierwsze odbyło się w zeszłym roku i spotkało się z dużym zainteresowaniem oraz konstruktywnymi dyskusjami. ■

STRATA W wieku 87 lat zmarła legenda włoskiego kina Claudia Cardinale

W wieku 87 lat we wtorek zmarła ikona europejskiego kina lat 60. Claudia Cardinale, znana jako muza Luchino Viscontiego i Federico Felliniego. Swoją niezwykłą urodą i chrapliwym głosem Cardinale oczarowała nie tylko najsłynniejszych włoskich twórców filmowych. Zagrała u boku większości najwybitniejszych gwiazd kina tamtych czasów – od Burta Lancastera po Alaina Delona i Henry'ego Fondę. Zmarła w Nemours pod Paryżem, w otoczeniu swoich dzieci, o czym poinformował agencję AFP agent aktorki, Laurent Savry. Dodał, że data i miejsce pogrzebu nie zostały jeszcze ustalone. „Pozostawia nam dziedzictwo kobiety wolnej i pełnej inspiracji – zarówno jako kobiety, jak i artystki” – napisał Savry w swoim oświadczeniu.

RZĄD Kontrowersje wokół kandydatury na ministra kultury

Ignas Adomavičius, kandydat na ministra kultury zgłoszony przez „Świt Niemna”, ma wątpliwości co do skali petycji przeciwko jego kandydaturze, zainicjowanej przez ludzi kultury, którym udało się zebrać prawie 40 tys. podpisów. „Czy tych 40 tysięcy osób, które podpisały petycję, nie jest przypadkiem bańką mydlaną, której prawdziwego charakteru nie znamy? Czy nie jest to opozycja lub inne osoby, których nie możemy zweryfikować? A to zniekształca cały obraz społeczeństwa” – powiedział Adomavičius dzien-

nikarzom w środę 24 września w Pałacu Prezydenckim. Przekonywał, że nie jest sam, ale popierają go różne środowiska. „Widzę ludzi, mój nauczyciel życzył mi powodzenia, moja koleżanka z klasy zadzwoniła wczoraj ze Szwajcarii, która jest wspaniałą pianistką, życzyła mi powodzenia, moi przyjaciele piszą do mnie wiadomości, znam wielu artystów, życzą mi powodzenia w byciu dobrym ministrem kultury, reprezentowaniu kultury tak, jak oni ją postrzegają” – powiedział.

WILNO W Poszylajciach powstanie nowe przedszkole

Firma budowlana „Infes” rozpoczęła budowę przedszkola na 280 miejsc w dzielnicy Poszylajcie w Wilnie. Wartość umowy z wykonawcą wynosi 9,8 mln euro, o czym poinformowała we wtorek 23 września firma Vilniaus vystymo kompanija. Według niej budowa trzypiętrowego budynku o powierzchni 4,4 tys. m kw. przy ulicy Žemynos ma zostać ukończona jesienią 2026 r. „Poszylajcie to szybko rozwijająca się dzielnica, więc przedszkole to będzie nie tylko inwestycją w przyszłość dzieci, ale także ważnym krokiem w kierunku poprawy warunków życia lokalnej społeczności” – powiedział mer Wilna Valdas Benkunskas. W placówce będzie 16 grup wychowawczych. W budynku zostanie urządzona sala sportowo-widowiskowa, z której poza godzinami pracy będzie mogła korzystać również społeczność lokalna, a także basen o głębokości 0,6 m.

HANDEL Powstaną sklepy z artykułami dla smakoszy

Firma „Salma” rejestruje nową markę sklepów z artykułami spożywczymi Maistinė, w której będzie sprzedawać produkty w kilku sklepach należących do sieci Aljanso Aibė. Ponadto planuje rozszerzyć sieć, jak pisze portal „Verslo Žinios”.

Dyrektor „Salmy”, Salvijus Vaitekūnas, powiedział VŽ, że marka Maistinė będzie oznaczać nowe sklepy spożywcze w Litwie skierowane do klientów o wyższych dochodach. Będą to: należący do firmy sklep „Aibė” w Pałądze, w Kunigiškės, otwarty tego lata w Juodkrantė, a także w Birsztanach; do końca tego roku planowane jest otwarcie sklepu w Kownie, nieco później w Wilnie. Według Salvijusa Vaitekūnasa sama nazwa marki wskazuje, że będzie ona zorientowana na żywność i produkty dla smakoszy. W ciągu pierwszego roku na rozwój sieci przewidziano inwestycje w wysokości około 1,5 mln euro.

INWESTYCJE Wyemitowano obligacje o wartości 8 mln euro

Spółka Urban hub investments, zarządzana przez SBA, wyemitowała obligacje o wartości 8 mln euro przeznaczone na projekty Urban HUB w Wilnie i Kownie. Emisja oferowała 8,5 proc. rocznego oprocentowania i trzyletni termin wykupu, o czym poinformowała SBA. „Inwestorzy pozytywnie ocenili postępy projektów Urban HUB. Emisja ta zapewni optymalną strukturę kapitałową portfela nieruchomości o wartości ponad 90 mln euro i pozwoli inwestorom obligacyjnym nadal uczestniczyć w jego tworzeniu” – powiedział w komunikacie Kasparas Juška, dyrektor inwestycyjny SBA Urban. W obligacje zainwestowało ponad 300 inwestorów ze wszystkich krajów bałtyckich. Łącznie otrzymano wnioski o wartości 8,7 mln euro: 3,3 mln euro stanowiły wnioski o zamianę poprzednich obligacji wyemitowanych w 2023 r., a 5,5 mln euro – wnioski od nowych inwestorów. Średnia kwota wniosku wyniosła ponad 28 tys. euro.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. Dainius Labutis, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

„Polska wróciła po Was”. W Wilnie na Rossie pochowano żołnierzy AK z oddziału „Fakira”

Rajmund Klonowski

We wtorek 23 września w Wilnie na wojskowej części cmentarza na Rossie odbył się pochówek sześciu żołnierzy AK — śp. Edwarda Borkowskiego oraz pięciu żołnierzy znanych tylko z pseudonimów.

Uroczystość poprzedziła Msza św. w kościele św. Apostołów Piotra i Pawła na Antokolu. Wzięli w niej udział m.in. przedstawiciele polskich i litewskich władz, duchowieństwo, środowiska kombatanckie, młodzież szkolna z Wileńszczyzny oraz rodzina śp. Edwarda Borkowskiego. Na łamach „Kuriera Wileńskiego” opisywaliśmy proces poszukiwania poległych. Teraz żołnierze spoczęli wśród swoich, w wojskowej kwaterze na Rossie, co wiceprezes polskiego Instytutu Pamięci Narodowej, prof. Krzysztof Szwagrzyk, opisał słowami „Polska po Was wróciła”.

Ceremonię zorganizował Instytut Pamięci Narodowej we współpracy z Ambasadą RP w Wilnie.

LISTY OD PREZYDENTA I MARSZAŁKA SEJMU RP

Prezydent Polski Karol Nawrocki przesłał list do uczestników.

„Nie pozostawimy żadnego z nich w otchłani niepamięci. Polska i polskość ufundowane są bowiem na systemie wartości, którego centrum stanowi człowiek i jego dobro. Nie chwała imperium, nie zbrodnica ideologia, nie chciwość i korupcja elit, jak w ościennym państwie, które źle traktuje nawet swoich żołnierzy — lecz właśnie człowiek, bliźni, rodak” — zaznaczył prezydent Karol Nawrocki.

Słowo przekazał także marszałek Sejmu Szymon Hołownia. „Zapewniam o osobistej pamięci o żołnierzach Armii Krajowej, którzy walczyli na dzisiejszej Litwie. Po pierwsze dlatego, że byli niezłomni. Choć po ludzku zostali pokonani, zostali niezwykłymi” — zaznaczył Szymon Hołownia.

W ceremonii wzięli udział m.in. (od lewej): Grzegorz Poznański, Lech Parell, Jan Kasprzyk, Krzysztof Szwagrzyk, Bożena Żelazowska, Anna Szelaąg
Fot. Paula Prudziłowicz, Instytut Pamięci Narodowej, opr.red.

„ŻYJE TO, O CO WALCZYLI — WOLNOŚĆ”

Żołnierze zostali pochowani na wojskowej części cmentarza na Rossie, przy Mauzoleum Matki i Serca Syna. Zgromadziła się liczna społeczność Polaków na Litwie, przedstawiciele urzędów, władz. Składano wieńce, swój wieniec złożyło Forum Wileńskie.

Polska wiceminister kultury i dziedzictwa narodowego Bożena Żelazowska podkreśliła, że miejsce pochówku jest nieprzypadkowe, gdyż „Polski Cmentarz Wojskowy na Rossie jest symbolem pamięci i wierności”. „Dziś dołącza do nich sześciu żołnierzy Armii Krajowej poległych 4 lutego 1945 r. w walce z oddziałami NKWD” — dodała Bożena Żelazowska.

Obecny na ceremonii chargé d'affaires RP Grzegorz Marek Poznański zaznaczył, że to, o co walczyli, dziś żyje. „Chociaż ich ciała dosięgły wrogie kule, oni nadal żyją. A przede wszystkim żyje to, o co walczyli — wolna Polska, wolność, prawa człowieka” — podkreślił Poznański.

Wymowne w kontekście przywołanych powyżej wypowiedzi okazały się słowa zastępcy prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, dr. hab. Krzysztofa

Szwagrzyka. „Polska po Was powróciła, odnalazła Wasze szczątki, ułożyła do trumny, okryła białą-czerwoną flagą i odprowadziła na miejsce Waszego wiecznego spoczynku” — mówił.

Zwrócił również uwagę na miejsce, w jakim spoczęli żołnierze. „(...) Obok grobów żołnierzy Wojska Polskiego z lat 1919–1920, obok żołnierzy Armii Krajowej z operacji »Ostra Brama«, obok swojego dowódcy, w tym samym rzędzie, tuż obok jego grobu” — podkreślił dr hab. Krzysztof Szwagrzyk. „Jest to sprawa wagi państwowej. W ten sposób państwo polskie, ale też my jako obywatele, upominamy się o naszych bohaterów” — zaznaczył.

PROWADZONE BYŁY KILKULETNI POSZUKIWANIA

Do odkrycia szczątków doszło po kilkuletnich poszukiwaniach IPN, które zaczęły się w 2017 r. Pomagała w nich wileńska młodzież i zasłużone Wileńszczyźnie Stowarzyszenie Odra-Niemen. Po publikacjach „Kuriera Wileńskiego” na ten temat, zgłosił się jeden ze świadków, Jerzy Sosno, który przekazał informację swojego teścia, który wiedział, gdzie znajdują się groby poległych żołnierzy. ■

Opr. is/ jj/ mat. pras, inf. wł.

Prof. Wołkonowski: historia polskiego podziemia na Litwie po wojnie nadal posiada białe plamy

Sześciu żołnierzy wileńskiej AK spoczęło na cmentarzu na Rossie. Polskie podziemie na Wileńszczyźnie, według Jarosława Wołkonowskiego, przetrwało do 1952 r. W 1951 sowieci w Wilnie rozstrzelali dwóch polskich żołnierzy.

Antoni Radczenko

Uroczysty pogrzeb sześciu żołnierzy AK z oddziału Sergiusza Zyn-drama-Kościółkowskiego ps. Fakir, którzy polegli w lutym 1945 r. pod Raubiszkami, odbył się 23 września 2025 r. Żołnierze AK spoczęli na cmentarzu na Rossie. Ceremonia została zorganizowana przez Instytut Pamięci Narodowej we współpracy z Ambasadą RP w Wilnie.

DOKŁADNE LICZBY

Badacz historii wileńskiego AK prof. dr hab. Jarosław Wołkonowski w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedział, że polskie podziemie na Litwie w czasie drugiej okupacji sowieckiej (od lipca 1944) nadal nie zostało dogłębnie zbadane. Historia nadal posiada białe plamy. Częściowo jest to związane z tym, że polscy historycy nie mają dostępu do archiwów KGB w Rosji oraz Białorusi, dlatego podawane liczby, na przykład poległych lub zamordowanych partyzantów, mogą być w przyszłości zweryfikowane.

– Wiemy, że po aresztowaniu kierownictwa wileńskiego AK w obozie w Miednikach internowano prawie 8 tys. AK-owców. Natomiast na Sybir wywieziono, tu opieram się na źródłach sowieckich, 4 500 osób. Czyli z obozu w Miednikach uciekło ok. 3 500 żołnierzy – analizuje naukowiec, który od lat bada dzieje polskiego podziemia w trakcie i po zakończeniu II wojny światowej.

LICZBA OFIAR

Co się dokładnie stało z ponad 3 tys. żołnierzy – nie wiadomo. Z pewnością część zasilila partyzantkę poakowską, część wyjechała do Polski. Na przełomie lipca-sierpnia 1944 r. udało się stworzyć dwa oddziały AK na Wileńszczyźnie, „Wisn-

Dowództwo AK powołało cztery oddziały Samoobrony Czynnej Ziemi Wileńskiej – mówi prof. Jarosław Wołkonowski **Fot. Marian Paluszkiwicz**

cza” i „Solcza”, które działały do końca września. Później przyszedł rozkaz rozformowania tych oddziałów.

– Nie patrząc na rozkaz, w terenie nadal działało od kilkunastu do kilkudziesięciu polskich oddziałów. Nie były to duże oddziały. Część liczyła zaledwie kilku żołnierzy, część kilkunastu, niektóre kilkadziesiąt. Widząc zaistniałą sytuację, dowództwo wileńskiego AK powołuje cztery oddziały Samoobrony Czynnej Ziemi Wileńskiej. Trzeba pamiętać, że w AK obowiązywał rozkaz, aby nie walczyć z sowietami, to oni skupili się na walce z kolaborantami. To mogły być przewodniczące kolchozów lub gminni sekretarze partii komunistycznej – wyjaśnia Wołkonowski.

Dodaje, że oddziały Samoobrony Czynnej Ziemi Wileńskiej działały od listopada 1944 r. do marca 1945. Oddziały, jak wynika z najnowszych badań, stoczyły kilkadziesiąt potyczek z NKWD i innymi oddziałami sowieckimi. Trzy oddziały zostały rozbite, natomiast czwarty oddział

pod dowództwem sierżanta Jana Lisowskiego „Korsarza” wiosną 1945 dobrowolnie złożył broń.

Tym niemniej, polska konspiracja na Wileńszczyźnie, czyli na terenach obecnej Litwy i Białorusi, w szczątkowej formie dotrwała do lat 50.

– Nie mogę wymienić dokładnej liczby, ilu tutaj zginęło polskich partyzantów w latach 1944-52. To są tylko moje szacunki. Z moich obliczeń wynika, że straty wśród zabitych wynoszą około 200 żołnierzy. Poza tym część aresztowanych partyzantów była rozstrzelana. Na przykład ustaliłem, że w maju 1951 r. w Wilnie rozstrzelano dwóch polskich partyzantów. Nie znamy ich dokładnego miejsca pochówku. Są dwie wersje: Tuskulany lub Cmentarz Sierot. Kiedy więc zsumuję osoby, które zginęły w potyczkach i zamordowanych w więzieniu, to ich może być nawet 250 – podkreśla Jarosław Wołkonowski. ■

Piękno Litwy coraz częściej doceniane nie tylko przez turystów z zagranicy, ale także przez mieszkańców

Honorata Adamowicz

Co roku 27 września obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Turystyki. W ostatnich latach zauważalny jest wzrost turystyki krajowej. Mieszkańcy Litwy coraz częściej wybierają podróż po swoim kraju zamiast zagranicznych wyjazdów.

– Litwini bardzo lubią podróżować po swoim kraju, a turystyka lokalna stała się nieodłączną częścią naszej kultury. W tym roku ponad 1,5 mln mieszkańców podróżowało po Litwie – to o 2 proc. więcej niż w rekordowym 2022 r. Według badania „Podróżuj po Litwie” (Keliau Lietuvoje) aż 64 proc. Litwinów spędziło główne wakacje w swoim kraju, a 69 proc. mieszkańców podróżowało w ciągu ostatniego roku, zatrzymując się przynajmniej na jedną noc. To pokazuje, że podróże po Litwie nie są już tylko opcją rezerwową, ale coraz częściej stają się głównym kierunkiem wakacyjnym. Ciekawe jest to, że młode pokolenie planuje podróżować w inny sposób – w większym stopniu opiera się na sieciach społecznościowych, śledzi opiniotwórców, ulega efektowi FOMO („fear of missing out”), dlatego plany podróży często powstają impulsywnie. Dla nich ważne są nie tylko piękne miejsca, ale także znaczące, „warte podzielenia się” doświadczenia – w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi Jolanta Masiulienė, Kierownik Działu marketingu i komunikacji „Podróżuj po Litwie”.

Jak zaznacza, Litwini tradycyjnie wybierają wybrzeże – Połongę, Nidę, Kłajpedę, a także kurorty, takie jak Druškieniki czy Birsztyn, oraz duże miasta – Wilno i Kowno. Jednak badania dotyczące turystyki lokalnej ujawniają nową tendencję: szybko rośnie zainteresowanie mniej odwiedzanymi regionami. Jeśli w 2024 r. takie regiony odwiedziło 33 proc. mieszkańców, to w tym roku już 43 proc.

– Litwa pozostaje atrakcyjnym kierunkiem dla obcokrajowców, a po pandemii ruch turystyczny szybko się odradza. Do sierpnia tego roku Litwę odwiedziło 814 tys. turystów z zagranicy, co stanowi 75 proc. wyniku osiągniętego w 2019 r. Odn-

owano szczególnie szybki wzrost z niektórych krajów: liczba turystów z USA wzrosła w 2024 r. o 32 proc., z Holandii – aż o 103 proc., a Niemcy, gdzie ruch turystyczny wzrósł o 21 proc., stały się drugim co do wielkości krajem docelowym turystyki przyjazdowej. Świadczy to o tym, że Litwa z powodzeniem przyciąga zarówno tradycyjne, jak i nowe rynki – podkreśla Jolanta Masiulienė.

Głównymi państwami turystyki przyjazdowej pozostają Niemcy, Polska i Łotwa – kraje, które tradycyjnie mają najsilniejsze powiązania z Litwą. Ważne są również Wielka Brytania i kraje skandynawskie. Tymczasem wzrost liczby turystów z USA i Holandii wskazuje na potencjał nowych rynków. Ważne jest to, że obcokrajowcy odkrywają w Litwie nie tylko stolicę, ale także kurorty i coraz częściej poszukują autentycznych wrażeń, co odpowiada ogólnej europejskiej tendencji do wybierania mniej znanych miejsc.

Vilma Daubarienė, Kierowniczka Agencji Rozwoju Biznesu i Turystyki „Go Vilnius”, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedziała, że od kilku lat liczba turystów odwiedzających Wilno stale rośnie.

– Obcokrajowcy interesują się tym, co warto zwiedzić i robić w Wilnie, jak poruszać się po mieście, jakie

wydarzenia lub wycieczki wybrać, jakie pamiątki kupić. Doświadczenia kulinarne, lokalne tradycje i wysokiej jakości jedzenie to nieodłączne atrybuty każdej podróży. Prawie co trzeci odwiedzający Centrum Informacji Turystycznej w Wilnie pyta o miejsca, gdzie można zjeść lunch, spróbować lokalnych potraw i dowiedzieć się, co jest wyjątkowego w Wilnie. Zainteresowanie gastronomią wynika również z faktu, że Wilno ma restauracje ocenione i polecane przez przewodnik Michelin – podkreśla Vilma Daubarienė.

W okresie od stycznia do sierpnia 2025 r. Centrum Informacji Turystycznej (CIT) w Wilnie odwiedziło prawie 57 tys. osób, czyli o prawie jedną piątą więcej niż w 2024 r. Obcokrajowcy stanowią około 83 proc. osób odwiedzających CIT. Najwięcej gości przybywa z Polski, Niemiec, Francji, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, a także coraz więcej z USA, Japonii i innych krajów azjatyckich. Latem Centrum Informacji Turystycznej w Wilnie odwiedza dziennie 400–500 osób, a rekord został osiągnięty podczas festiwalu chłodnika „Vilnius Pink Soup Fest”, kiedy to odwiedziło je ponad 1 200 osób. ■

MRF MEDIJŲ REMIMO FONDAS

■ Litwini bardzo lubią podróżować po swoim kraju Fot. ELTA

Podczas charytatywnego turnieju golfowego zebrano prawie 50 tys. euro na wsparcie Ukrainy

W niedzielę 14 września w Klubie Golfowym Centrum Europy odbył się dziewiąty tradycyjny charytatywny turniej golfowy „9th Czesław Okinczyc Golf Cup 2025”, który zgromadził miłośników golfa w szczytnym celu. Podczas tegorocznego turnieju zebrano 49 830 euro.

Cała zebrana kwota zostanie przeznaczona na wsparcie misji Fundacji Pierwszej Damy Ukrainy Ołeny Zeleńskiej – na odbudowę i wyposażenie schronów przeciwbombowych w ukraińskich szkołach i przedszkolach.

Podczas tego wydarzenia golfiści i goście grali w golfa, brali udział w specjalnych zawodach, a najlepsi otrzymali nagrody ufundowane przez sponsorów. Podczas turnieju odbyła się aukcja charytatywna, którą poprowadził prezenter Jogaila Morkūnas. Wśród nagród aukcyjnych znalazły się cenne obrazy: „Słoneczniki” Raya Bartkusa, „Cisza” Mantasa Platūkisa, „Zima” Grega Hajdarowicza, litografia Napoleona Ordy „Początek (gubernia wołyńska)” oraz tybetańska thanka, przykład tradycyjnego malarstwa himalajskiego. Podczas aukcji można było również nabyć inne niezapomniane atrakcje: kolację w Wilnie z byłym prezydentem Polski Bronisławem Komorowskim, wycieczkę statkiem rzeczny po litewskim Pomorzu z przewodniczką Rasą Jakilaitienė i kapitanem statku Edmundasem Jakilaitisem, prywatną wycieczkę po Uniwersytecie Wileńskim z prof. Alfredasem Bumblauskasem „7 cudów Uniwersytetu Wileńskiego” oraz prywatną lekcję strzelectwa z mistrzynią olimpijską Dainą Gudžinevičiūtė. Wszystkich gości zachwycił koncert Egidijusa Sipavičiaus.

Organizator i inicjator charytatywnych turniejów golfowych, sygnatariusz Aktu Odrodzenia Niepodległości Litwy, były prezes Litewskiej Federacji Golfa, honorowy członek Litewskiej Federacji Golfa, ambasador Czesław Okinczyc nie krył wzruszenia.

„To niesamowite, jak nasz wspólny wysiłek i Państwa hojność

Turniej „9th Czesław Okinczyc Golf Cup 2025” był poświęcony nieustępliwie walczącej Ukrainie **Fot. zw.lt**

pozwalają osiągnąć tak ważny cel. Pragnę wyrazić szczerą wdzięczność każdemu z Państwa za udział w charytatywnym turnieju golfowym »9th Czesław Okinczyc Golf Cup 2025« oraz wsparcie. Dzięki Państwa otwartemu sercu udało nam się zebrać pieniądze na misję Fundacji Ołeny Zeleńskiej, której celem jest ochrona ukraińskich dzieci przed atakami agresorów. Państwa wkład w tę szlachetną misję jest nieoceniony i niewątpliwie przyczyni się do poprawy życia wielu małych Ukraińców” – powiedział Czesław Okinczyc.

Podczas turnieju poparcie dla Ukrainy wyrazili szanowni goście, m.in.: Ambasador Ukrainy na Litwie Olga Nikitchenko, chargé d’Affaires Ukrainy na Litwie Wiktor Hamotskyi, była Pierwsza Dama Polski Jolanta Kwaśniewska, przewodnicząca Senatu Uniwersytetu Wileńskiego Eglė Lastauskienė, sygnatariusz Aktu Odrodzenia Niepodległości Litwy Algirdas Kumža, prezes Litewskiej Federacji Golfa Mindaugas Plūkas, były prezes Polskiego Związku Golfa Ma-

rek Michałowski, kierownik unii kredytowej „Nėris” Karolis Vitkauskas, pierwszy ambasador Polski na Litwie prof. Jan Widacki, dyrektor programy telewizji Polsat Edward Miszczak, właściciel gazety „Rzeczpospolita” Grzegorz Hajdarowicz. Swoje wsparcie wyraziły również znane osoby publiczne i przedsiębiorcy.

„Każdy dobry uczynek ma znaczenie. Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom i sponsorom za wsparcie – razem możemy przyczynić się do pozytywnych zmian i dać nadzieję tym, którzy najbardziej na nią czekają” – powiedziała Irma Vyšniauskė, dyrektor Klubu Golfowego Centrum Europy.

Turniej „9th Czesław Okinczyc Golf Cup 2025” był poświęcony nieustępliwie walczącej Ukrainie. Każdy datek uczestników zorganizowanego turnieju golfowego stał się ważnym krokiem naprzód w ochronie ukraińskich dzieci przed atakami i przybliżeniu Ukrainy do zwycięstwa.

zw.lt

Kim byli „Święci Ziemi Wileńskiej”. Konferencja w Szumsku

19 września w Szkole Podstawowej w Szumsku odbyła się konferencja pt. „Święci Ziemi Wileńskiej”. Wydarzenie zgromadziło duchowieństwo, siostry zakonne, nauczycieli, uczniów oraz mieszkańców rejonu wileńskiego, którzy wspólnie modlili się, słuchali prelekcji i uczestniczyli w warsztatach tematycznych.

MSZA ŚWIĘTA I UROCZyste OTWARCIE

Spotkanie rozpoczęło się Mszą św. w kościele pw. św. Michała Archaniola w Szumsku, odprawioną w intencji 25. rocznicy beatyfikacji sióstr zakonnych z Nowogródka. Po jej zakończeniu ks. Józef Aszkiełowicz uroczystie pobłogosławił zebranych relikwiarzem, a każdy uczestnik otrzymał ulotkę o bł. Rajmundzie oraz smycz konferencyjną.

Oficjalna część wydarzenia odbyła się w auli szkoły. Uczestników powitano krótkim występem artystycznym w wykonaniu uczniów szumskiej szkoły – zabrzmiały wiersze i pieśni o tematyce religijnej. Wszystkich zebranych serdecznie przywitała pani Janina Klimaszewska, starsza specjalistka Wydziału Oświaty Samorządu Rejonu Wileńskiego oraz Renata Mickiewicz, starosta gminy Kowalczyki. Po przemówieniach gości rozpoczęła się część konferencyjna.

WYSTĄPIENIA PRELEGENTÓW

Jako pierwsza wystąpiła dyrektorka szkoły Inesa Korwiel, która przybliżyła historię Szumsku, dzieje miejscowej szkoły oraz wspomnienia związane z pielgrzymkami. Następnie siostra Michaela Pietrzak zaprezentowała obchody jubileuszu 150-lecia Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu. Kolejne prelekcje poświęcone były działalności sióstr nazaretanek w Nowogródku (wystąpiła s. Marianna Walesiuk) oraz roli formacji rodzin i młodzieży w duchu Nazaretu (prelegentka s. Angelina Cieszek).

Spotkanie rozpoczęło się Mszą św. w kościele pw. św. Michała Archaniola w Szumsku **Fot. Szkoła Podstawowa w Szumsku**

Spotkanie rozpoczęło się Mszą św. w kościele pw. św. Michała Archaniola w Szumsku, odprawioną w intencji 25. rocznicy beatyfikacji sióstr zakonnych z Nowogródka. Po jej zakończeniu ks. Józef Aszkiełowicz uroczystie pobłogosławił zebranych relikwiarzem, a każdy uczestnik otrzymał ulotkę o bł. Rajmundzie oraz smycz konferencyjną.

CZĘŚĆ WARSZTATOWA I PODSUMOWANIE

Po wspólnym poczęstunku uczestnicy udali się na warsztaty edukacyjne prowadzone przez siostry zakonne. Młodzież oraz nauczyciele mieli okazję pogłębić swoją wiedzę i podzielić się refleksjami nad duchowym dziedzictwem Wileńszczyzny.

Konferencję podsumowała Romualda Łapszewicz, przewodnicząca koła metodycznego nauczycieli religii rejonu wileńskiego. W swoim wystąpieniu wyraziła wdzięczność wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji wydarzenia: kapłanom sprawującym Eucharystię, siostram zakonnym oraz bratu Czesławowi. Na zakończenie zaprosiła uczestników do ponownego spotkania za miesiąc, tym razem podczas konkursu wiedzy o bł. Rajmundzie.

Kierujemy serdeczne podziękowania do Samorządu Rejonu Wileńskiego za wsparcie finansowe i przekazane prezenty dla gości.

Spotkanie w Szumsku stało się ważnym świadectwem duchowej tożsamości i bogatego dziedzictwa ziemi wileńskiej. Było okazją do wspólnej modlitwy, refleksji oraz umocnienia więzi między szkołą, Kościołem i lokalną społecznością. ■

**Daniel Lenkowski, nauczyciel
Szkoły Podstawowej w Szumsku**

Gdy na dworze coraz chłodniej, wzrasta ryzyko pożarów

Honorata Adamowicz

Na dworze robi się coraz zimniej, więc ludzie coraz częściej dogrzewają mieszkania, korzystając z piecy węglowych i elektrycznych lub kominków a to, niestety, zwiększa ryzyko pożarów. Służby publiczne apelują więc, żeby regularnie czyścić i sprawdzać kominy, nie suszyć ubrań bezpośrednio na piecach i grzejnikach, nie przegrzewać urządzeń elektrycznych, nigdy nie zostawiać otwartego ognia bez opieki.

– Wraz z nadejściem sezonu grzewczego w chłodnych miesiącach roku znacznie wzrasta liczba ofiar śmiertelnych pożarów oraz liczba pożarów w budynkach mieszkalnych. Dzieje się tak, ponieważ wraz z nadejściem chłódów mieszkańcy spędzają więcej czasu w domach, korzystają z grzewczych i elektrycznych urządzeń gospodarstwa domowego. Aby uniknąć takich tragicznych wypadków, mieszkańcy muszą zachować szczególną ostrożność w obchodzeniu się z ogniem: nie pozostawiać bez nadzoru rozpalonego pieca, podłączonych do sieci elektrycznej urządzeń grzewczych, nie palić papierosów w łóżku, nie pozostawiać bez nadzoru małych dzieci – przypomina w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Sonata Kukienė, główna specjalistka Wydziału Komunikacji Straży Pożarnej i Ratownictwa.

Zazwyczaj pożary wywołane niewłaściwym nadzorem ogrzewania wybuchają pod koniec września lub w październiku. Kiedy piec, kominek lub kuchenka gazowa są rozgrzane, nie wolno wychodzić z domu i nie należy powierzać ich nadzoru małym dzieciom. Najbardziej bolesne nieszczęścia zdarzają się właśnie wtedy, gdy dzieci pozostają same w domu. W budynkach, w których zainstalowane są piece, przed intensywnym paleniem należy je naprawić i wyczyścić kominy. Na strychach i w innych pomieszczeniach zagrożonych pożarem kominy i ściany z kanałami dymowymi muszą być wybielone.

NAJCZĘSTSZE PRZYCZYNY POŻARÓW W DOMACH

– Pożary w domach ogrzewanych piecami powstają, gdy są one przegrzane, pojawiają się pęknięcia w kominach i ściankach kominków, przez które może przedostać się ogień, a także gdy do rozpalania używa się paliw i innych łatwopalnych płynów. Aby żar z paleniska pieca nie zapalił podłogi, należy zainstalować pod nim niepalną podstawę. Nie wolno suszyć i przechowywać drewna opałowego i innych materiałów palnych na piecach lub w ich pobliżu, ani pozostawiać otwartych drzwiczek paleniska – podkreśla Sonata Kukienė.

Jak zaznacza rozmówczyni, kolejnym problemem jest ogrzewanie pomieszczeń za pomocą urządzeń elektrycznych. Należy pamiętać, że podłączanie kilku takich urządzeń do sieci elektrycznej jest niebezpieczne, ponieważ powoduje przeciążenie instalacji elektrycznej, przegrzanie przewodów i wówczas może dojść do zwarcia, co często jest przyczyną pożarów. Elektryczne urządzenia grzewcze należy ustawiać na niepalnej powierzchni, z dala od zasłon i mebli. Nie należy pozostawiać na nich ubrań, a wychodząc z domu, należy koniecznie wyłączyć elektryczne urządzenia grzewcze. Liczba pożarów spowodowanych przez samodzielnie wykonane elektrycz-

ne urządzenia grzewcze nie maleje. Znacznie bezpieczniejsze są fabryczne urządzenia grzewcze, ale zawsze należy zapoznać się z wymaganiami dotyczącymi zasad ich eksploatacji.

STATYSTYKA POŻARÓW

Według danych Departamentu Ochrony Przeciwpożarowej i Ratownictwa w ciągu ośmiu miesięcy tego roku w Litwie wybuchło 6 011 pożarów, w których zginęło 47 osób, a 112 mieszkańców odniosło obrażenia. W porównaniu z tym samym okresem w 2024 r., kiedy to wybuchło 5 289 pożarów, w których zginęło 57 mieszkańców, w tym roku wybuchło o 13,7 proc. więcej pożarów, ale liczba ofiar śmiertelnych spadła o 17,5 proc. W tym roku strażacy uratowali podczas pożarów 71 mieszkańców, w tym 1 dziecko, 408 budynków, 76 pojazdów i 177 zwierząt.

Według danych statystycznych dotyczących pożarów w latach 2020–2024 w ciągu ośmiu pierwszych miesięcy każdego roku w kraju wybuchło średnio 6 063 pożarów, w których zginęło 56 mieszkańców. W tym roku, w porównaniu ze średnią z ostatnich pięciu lat, odnotowano mniej pożarów (spadek o 0,9 proc.) i ofiar śmiertelnych (spadek o 16,1 proc.). ■

TVP
WILNO

Zazwyczaj pożary wywołane niewłaściwym nadzorem ogrzewania wybuchają pod koniec września lub w październiku **Fot. Dainius Labutis, ELTA**

Wyrok w sprawie zamieszek pod Sejmem. Większość wyroków w zawieszeniu

Sąd Okręgowy w Wilnie uznał 84 oskarżonych za winnych w sprawie zamieszek z sierpnia 2021 r. Wśród skazanych znalazł się działacz społeczny Antanas Kandrotas o przezwisku Celofanas.

Antoni Radczenko

Politolog Šarūnas Liekis sądzi, że sama forma procesu negatywnie wpłynie na wizerunek kraju.

Zamieszki pod Sejmem RL wybuchły wieczorem 10 sierpnia 2021 r. po oficjalnym zakończeniu wiecu przeciwko restrykcjom antycovidowym. W kończącym się procesie 27 osób uznano za pokrzywdzonych, w tym 23 funkcjonariuszy policji i Służby Bezpieczeństwa Publicznego. Zarzuty postawiono 87 osobom. Akta sprawy liczyły 247 tomów.

WYROK SĄDU

W ogłoszonym (22 września) wyroku wileński sąd uniewinnił dwie osoby, natomiast absolutna większość skazanych otrzymała wyroki pozbawienia wolności w zawieszeniu oraz kary pieniężne. Realną karę pozbawienia wolności otrzymali najbardziej znani figuranci, jak przedsiębiorca oraz działacz społeczny Antanas Kandrotas, który otrzymał łączną karę czterech lat więzienia.

Andrej Lobov otrzymał dwa lata pozbawienia wolności w zawieszeniu. Nauczycielka Astra Genovaitė Astrauskaitė dostała łączną karę dwóch lat i dwóch miesięcy więzienia w zawieszeniu. Natomiast Arnoldas Misiūnas został skazany na rok i 11 miesięcy więzienia w zawieszeniu. „Szereg zebranych w sprawie danych potwierdza, że (...) zgromadziła się bardzo liczna grupa ludzi, która po zakończeniu oficjalnie zorganizowanego wiecu pozostała na miejscu zdarzenia i swoim wspólnym zachowaniem, wspólnym celem, dążąc do dalszego – już nielegalnego – protestu przeciwko władzy i jej decyzjom, zjednoczyła się i przekształciła w tłum” – powiedział podczas posiedzenia, uzasadniając wyrok, sędzia Mindaugas Striaukas.

■ Antanas Kandrotas otrzymał łączną karę czterech lat więzienia

WIZERUNEK KRAJU

SPRAWA TRAFIŁA DO SĄDU W 2023 R.

– Sprawa dotyczyła tzw. covidowych zamieszek. Z punktu widzenia dnia dzisiejszego ówczesna polityka covidowa była ewidentnie przesadna. Ograniczenia i wymogi były nadmierne. Ludzie protestowali przeciwko tym nadmiernym ograniczeniom. Zwróciłbym uwagę na inny bardzo ważny szczegół, czyli przed sądem stanęło ponad 80 osób. Mieliśmy do czynienia z takim masowym procesem, który ewidentnie przypomina nie naj-

10 sierpnia 2021 r. w Wilnie przed gmachem Sejmu zebrało się około 5 tys. osób, aby wyrazić sprzeciw wobec planowanych przez rząd ograniczeń dotyczących osób nieposiadających odporności na koronawirusa i niepoddających się testom.

lepsze czasy. Właśnie taka forma ewidentnie wpłynie negatywnie na wizerunek kraju. To na pewno zostanie wykorzystane przez osoby i państwa wrogo do nas nastawione. Teraz ten sam Aleksander Łukaszenka może powiedzieć: „oskarżacie mnie o grupowe sądy, a u was dzieje się tak samo” – dzieli się spostrzeżeniami z „Kurierem Wileńskim” politolog i historyk Šarūnas Liekis, Dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Dyplomacji Uniwersytetu Witolda Wielkiego.

Skazany na karę więzienia Antanas Kandrotas o przezwisku Celofanas w przeszłości już był skazany za przestępstwa finansowe. Z więzienia został zwolniony pod koniec czerwca. Kandrotas był wymieniany jako jeden z organizatorów „Wielkiego marszu obrony rodziny”, który odbył się w Wilnie 15 maja 2021 r. Organizatorzy manifestacji protestowali przeciwko projektowi rządu Ingrida Šimonytė dotyczącego legalizacji związków partnerskich.

12.>>

W późniejszych swych wypowiedziach oraz działaniach popierał na przykład wyjazd byłego kandydata na prezydenta Litwy Eduardasa Vaitkusa na Białoruś, gdzie ten zorganizował konferencję prasową, na której oświadczył, że wybory prezydenckie zostały sfalszowane. Przed szczytem NATO w Wilnie Kandrotas protestował przeciwko wywieszeniu flag ukraińskich.

Czy takie osoby, jak Antanas Kandrotas-Celofanas, mogą mieć przyszłość polityczną?

– Trudno odpowiedzieć na to pytanie. Z pewnością pewien potencjał polityczny posiadają. Dalej wszystko będzie zależało od wielu czynników. Na przykład, z kim zawiążą sojusz lub z kim będą utożsamiani. Generalnie w Europie mamy pewien prąd polityczny, gdzie ludzie są zawiedzeni obecnym systemem, stąd popularność wszelkiego rodzaju partii i ruchów antysystemowych – podkreśla Liekis.

Skazany na karę więzienia Antanas Kandrotas o przezwisku Celofanas w przeszłości już był skazany za przestępstwa finansowe. Z więzienia został zwolniony pod koniec czerwca. Kandrotas był wymieniany jako jeden z organizatorów „Wielkiego marszu obrony rodziny”, który odbył się w Wilnie 15 maja 2021 r.

HISTORIA ZAMIESZEK

10 sierpnia 2021 r. w Wilnie przed gmachem Sejmu zebrało się około 5 tys. osób, aby wyrazić sprzeciw wobec planowanych przez rząd ograniczeń dotyczących osób nieposiadających odporności na koronawirusa i niepoddających się testom. Po oficjalnym wiecu, którego organizatorem był Marsz Rodzin Litwy, protest przerodził się w zamieszki. Między innymi uczestnicy zamieszek zablokowali wejścia do parlamentu. Uczestnicy zamieszek rzucali w funkcjonariuszy butelkami, kamieniami, raketami sygnalizacyjnymi, odpalali petardy i podobne materiały. Funkcjonariusze policji użyli gazu łzawiącego. Tego wieczora zatrzymano 26 osób.

Do podobnych zamieszek pod litewskim parlamentem doszło również kilkanaście lat wcześniej, 16 stycznia 2009 r. Protest był pokłosiem przyjęcia przez Sejm wielu niepopularnych decyzji, które były odpowiedzią na światowy kryzys gospodarczy. Uczestnicy protestu, w pewnym momencie zaczęli rzucać w stronę Sejmu kamienie. Policja wówczas również użyła gazu łzawiącego. Podczas zamieszek rannych zostało 38 osób, z których cztery były funkcjonariuszami policji. Ogółem policja zatrzymała ponad 150 osób. Protesty wówczas odbyły się też w innych miastach, między innymi w Szawalach i Olicie.

Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

■ 22 września Sąd Okręgowy w Wilnie wydał wyrok w sprawie zamieszek pod Sejmem

Ostatnia szansa: 1 tys. euro za zezłomowanie auta

Mieszkańcy Litwy chcący otrzymać 1000 euro rekompensaty za złomowanie starego samochodu i zakup pojazdu bardziej przyjaznego środowisku powinni się pośpieszyć. Do rozdysponowania pozostał jeszcze tylko nieco ponad milion euro.

Na wsparcie w ramach programu zmian klimatycznych przeznaczono 5 mln euro. od początku ubiegłego roku Agencja APVA otrzymała już 3,8 tys. wniosków na łączną kwotę 3,8 mln euro.

Aby uzyskać rekompensatę, mieszkaniec musi zezłomować samochód klasy M1, którego był właścicielem lub użytkownikiem przez co najmniej 12 miesięcy przed 1 czerwca 2023 r. Konieczne jest wystawienie zaświadczenia o zniszczeniu pojazdu, jego wyrejestrowanie oraz ważny przegląd techniczny co najmniej do 18 listopada 2023 r.

Środki można przeznaczyć na zakup auta klasy M1 napędzanego benzyną, gazem, etanolem lub energią elektryczną. Niedopuszczalne są pojazdy z silnikiem diesla. Nowy samochód musi być zarejestrowany po 1 stycznia 2014 r. i emitować maksymalnie 130 g CO₂/km. Kryteria te nie obowiązują w przypadku aut elektrycznych.

Odszkodowanie wypłacane jest tylko raz dla danego numeru VIN, a właścicielem zarówno starego, jak i nowego pojazdu musi być ta sama osoba.

Wnioski o przyznanie rekompensaty w wysokości 1000 euro przyjmowane są na stronie internetowej APVIS do wyczerpania środków przewidzianych w zaproszeniu, ale nie dłużej niż do końca 2025 r.

APVA przypomina, że osoby zainteresowane zakupem samochodu elektrycznego mogą ubiegać się o wyższe dopłaty w innym programie: 5 tys. euro na nowe auto i 2,5 tys. euro na używane, nie starsze niż czterolatnie. W tym przypadku nie ma obowiązku złomowania starego pojazdu, jednak nie można łączyć obu form wsparcia na jeden samochód.

Opr. J.B. na podst. inf.
Ministerstwa Środowiska

Čiurlionis – postać wyjątkowa dla kultury litewskiej i polskiej

Twórczość Mikołajusa Konstantinasa Čiurlionisa nadal zachwyca, a jego prace są doceniane przez kolejne pokolenia.

Justyna Giedrojc

Z okazji 150. rocznicy urodzin wybitnego litewskiego kompozytora i artysty w kraju i za granicą organizowane są liczne imprezy kulturalne.

Kulminacja obchodów miała miejsce 22 września, w dniu urodzin Čiurlionisa. Uczczono go nawet w kosmosie. Pozdrowienie rozbrzmiało z Międzynarodowej Stacji Kosmicznej (ISS). Przełatując ponad 400 km nad Ziemią, astronauta NASA Jonny Kim uruchomił symfoniczny poemat „Morze” autorstwa Čiurlionisa, a przez kopułę stacji rozpościł się widok na horyzont planety. Tak po raz pierwszy muzyka litewskiego kompozytora zabrzmiała w kosmosie.

„To wydarzenie pokazuje, jak wyjątkowe miejsce litewski geniusz zajmuje w światowej kulturze. Pozdrowienie z Międzynarodowej Stacji Kosmicznej jest czymś więcej niż gestem symbolicznym – to okazanie dumy z twórczych możliwości naszego narodu. Čiurlionis był geniuszem wyprzedzającym swoją epokę, a jego twórczość dziś potwierdza, że Litwa ma artystę, który przemawia językiem zrozumiałym dla całego świata. Świętując tę datę, chcemy zapoczątkować także nową tradycję, aby 22 września, w dniu urodzin Čiurlionisa, obchodzić Dzień Kultury” – mówił kompozytor Matas Drukeinis, doradca premier ds. kultury i UNESCO.

Drukeinis zaznaczył, że Čiurlionis tworzył w czasach, gdy podróże kosmiczne były uważane za futurystyczne marzenie. Jednak jego malarstwo i muzyka zdawały się przekazywać przesłanie z przyszłości – cykl obrazów „Zodiak” łączył symbolikę galaktyki, rytmy nieba i ideę wieczności. Čiurlionis widział świat nie tylko oczami

Autorem jednego z najlepszych zdjęć portretowych M. K. Čiurlionisa jest wileński fotograf Stanisław Filibert Fleury. Zdjęcie zostało wykonane w 1908 r. w pracowni fotograficznej przy ul. Wielkiej 20 (Didžioji)

Fot. Stanisław Filibert Fleury, domena publiczna, opr. red.

człowieka, ale także w kontekście ogromu wszechświata, co było niespotykane i trudne do zrozumienia w czasach, w których żył.

22 września w krajowych szkołach odbyły się lekcje nawiązujące do życia i twórczości litewskiego artysty. W tym dniu miała miejsce także ogólnokrajowa akcja „Pasveikink Čiurlioni”, w której udział mogli wziąć wszyscy mieszkańcy Litwy. Ogółem w programie wydarzeń jubileuszowych znalazło się ponad 200 propozycji kulturalnych. Są to się m.in. koncerty, wystawy, spotkania edukacyjne, wycieczki i debaty. 150. rocznica urodzin Čiurlionisa jest jedną z dat ogłoszonych przez Sejm RL oraz UNESCO.

PLACÓWKĄ MUZEALNĄ W WILNIE

– Właśnie dobiegł końca festiwal muzyczny „Gwiazdy fortepianu witają Čiurlionisa” (Fortepijono žvaigždės sveikina Čiurlionį), który odbywał się w Wilnie, Kłajpedzie i Płungianach. Ale nadal nie brakuje wydarzeń przybliżających sylwetkę artysty. W Domu Čiurlionisa w Wilnie czynna jest wystawa opowiadająca o wileńskim okresie artysty. Litewscy twórcy, ojciec i syn, Algimantas i Tauras Kėsmėnė, w unikatowy sposób pokazują więzi Čiurlionisa z Wilnem. Z kolei 3 października zapraszamy na premierę spektaklu „Himnas meilei”, który nawiązuje do historii miłosnej Sofii i Konstantego.

14.>>

Przedstawienie odbędzie się w godz. 18.00 i 20.00. Bilety już są w sprzedaży – w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi Rokas Zubovas, litewski pianista, dyrektor placówki muzealnej Čiurlionio Namai, prawnuk wybitnego artysty.

Rozmówca podkreśla, że Čiurlionis to postać wyjątkowa dla kultury litewskiej i polskiej.

– Chcemy, aby jak najwięcej Polaków, zarówno mieszkańców Wilna, jak i turystów z Polski, dowiedziało się o litewskim artyście. Stałą ekspozycję „Čiurlionio Vilnius” można zwiedzić za pomocą aplikacji mobilnej, którą oferuje przewodnik multimedialny. Informacja jest dostępna także w języku polskim. Zapraszamy do odwiedzenia Domu Čiurlionisa oraz wspólnego świętowania jubileuszu – zachęca Rokas Zubovas.

WILEŃSKIE ŚLADY ARTYSTY

Wileńskie ślady litewskiego kompozytora i malarza prowadzą na ulicę Sawicz (Savičiaus). Tu w domu pod nr 11 przy ulicy noszącej wówczas nazwę Andriejewskiej artysta mieszkał w latach 1907–1908. Obecnie mieści się tu Dom Čiurlionisa (Čiurlionio namai). Placówka została otwarta w 1995 r., z okazji 120. rocznicy urodzin artysty. Wyeksponowane są tu m.in. reprodukcje obrazów, odbywają się wystawy, spotkania twórcze, koncerty muzyki kameralnej. Čiurlionis, gdy wrócił na Litwę po studiach w Warszawie, wynajął w tym domu pokój o powierzchni 17 m kw. Dziś, od ponad 20 lat, na parterze tej kamienicy działa centrum pamięci artysty.

Artysta przyjechał do Wilna w wieku 32 lat, zaledwie cztery lata przed

Drukteinis zaznaczył, że Čiurlionis tworzył w czasach, gdy podróże kosmiczne były uważane za futurystyczne marzenie. Jednak jego malarstwo i muzyka zdawały się przekazywać przesłanie z przyszłości – cykl obrazów „Zodiak” łączył symbolikę galaktyki, rytmy nieba i ideę wieczności.

śmiercią. Jak większość aspirujących społecznie Litwinów w owych czasach posługiwał się na co dzień językiem polskim. Co ciekawe, nie znał języka litewskiego. W Wilnie spędził dwa lata. Współorganizował tu pierwszą Wystawę Sztuki Litewskiej i był jednym ze współzałożycieli Litewskiego Towarzystwa Artystycznego. W 1907 r. poznał krytyczkę sztuki, dziennikarkę i absolwentkę Uniwersytetu Jagiellońskiego, Sofię Kymantaitę, którą poślubił na początku 1909 r.

– Pod jej wpływem rozpoczął naukę języka litewskiego. Wiadomo, że w towarzystwie dosyć swobodnie porozumiewał się po litewsku, ale gdy poruszano bardziej poważne tematy, przepraszał i przechodził na polski – opowiada prawnuk artysty.

Niespełna rok po ślubie nastąpiło nagłe pogorszenie stanu zdrowia Mikolajusa Konstantinasa. Lekarze stwierdzili załamanie nerwowe w wyniku stresu i przepracowania oraz zalecili pobyt w zakładzie dla nerwowo chorych. W 1910 r. został on umieszczony w szpitalu psychiatrycznym „Czerwony Dwór” w podwarszawskim Pustelniku. Zmarł tam rok później na skutek zapalenia płuc, w wieku niespełna 36 lat. Pochowany został na cmentarzu na wileńskiej Rossie. W Wilnie w 1965 r. Narodowej Szkole Sztuk Pięknych nadano imię Čiurlionisa. Jest też ulica nosząca imię wybitnego artysty.

DOROBEK ARTYSTYCZNY

Powstały zaledwie w ciągu dekady dorobek artystyczny Mikolajusa Konstantinasa Čiurlionisa (1875–1911) wywarł ogromny wpływ na sztukę i kulturę Litwy. W czasie swojego krótkiego życia artysta skomponował ok. 400 utworów muzycznych i namalował blisko 300 obrazów. Poza tym pisał też wiersze i poematy prozą, pozostawił po sobie ponad 250 listów. Niemal wszystkie jego obrazy znajdują się w zbiorach Narodowego Muzeum Sztuki im. Čiurlionisa w Kownie. ■

Sejm zajmie się karaniem za uciążliwość zapachową

We wtorek 23 września Sejm poparł rządową propozycję umożliwiającą nakładanie kar za uciążliwość zapachową (czyli zanieczyszczenie powietrza uciążliwym zapachem, które wpływa na jakość życia) oraz przerzucenie kosztów śledztw na sprawców, co rocznie wynosi nawet 100 tys. euro.

Za kontynuowaniem prac nad poprawkami do ustawy o ochronie zdrowia publicznego oraz ustaw powiązanych zagłosowało 68 posłów, 18 wstrzymało się od głosu. Sprawą zajmą się teraz komisje ds. zdrowia, ochrony środowiska, prawa i porządku publicznego oraz spraw wsi. Zmiany zakładają, że Narodowe Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC) będzie mogło nie tylko rozpatrywać skargi dotyczące uciążliwych zapachów, lecz także nakładać na przedsiębiorstwa administracyjne kary finansowe i zobowiązywać je do pokrywania kosztów specjalistycznych badań laboratoryjnych.

„NVSC stale otrzymuje skargi od mieszkańców i chociaż stwierdza naruszenia w zakresie kontroli zapachów określone w pozwoleniach środowiskowych, nie ma jednak prawa nakładać sankcji” – powiedziała podczas posiedzenia Sejmu tymczasowa minister zdrowia Marija Jokūbauskienė. Według Ministerstwa Ochrony Zdrowia (SAM) nowe przepisy zobowiązałyby przedsiębiorstwa emitujące nieprzyjemne zapachy do prowadzenia monitoringu na własny koszt. Jednocześnie NVSC miałoby obowiązek rozpatrzenia skarg w ciągu 120 dni roboczych. Z danych przedstawionych w Sejmie wynika, że tylko w ubiegłym roku badania zapachowe kosztowały państwo około 94 tys. euro. Jednorazowa analiza jednego obiektu i modelowanie zapachów przekraczają koszt 4 tys. euro. W ostatnich latach najczęściej wskazywanymi przez mieszkańców źródłami uciążliwych zapachów były m.in. zakłady: „Homanit Lietuvos”, „Branda LT”, „Klaipėdos vanduo”, Klasco, Lifosa, „Eko Perdirbimas” i Retroplast.

Opr. J.B. na podst. BNS

Spektakl „Baśń o słońcu” w DKP w Wilnie

30 września 2025 r. o godz. 10:00 oraz 12:00 w Domu Kultury Polskiej w Wilnie (sala koncertowa) teatr „Baj” z Warszawy przedstawi spektakl „Baśń o słońcu”.

Honorata Adamowicz

To historia wywiedziona z opowieści krajów północy. To metaforyczna i symboliczna zarazem rozprawa o tym, że warto zmieniać swój los, szukając lepszego świata.

– „Baśń o słońcu” dedykowana jest dla dzieci w wieku ok. 6-7 lat, ale także dorośli mogą odnaleźć się w tej pełnej symboli i metafor teatralnej opowieści. Wymaga to jedynie uruchomienia wyobraźni i spojrzenia na świat oczami wewnętrznego dziecka. Słońce symbolizuje nadzieję, inspirację i siłę do działania. W kontekście współczesnych wyzwań zachęca widzów do odwagi, samodzielnego myślenia i dążenia do pozytywnych zmian nawet wtedy, gdy otoczenie wydaje się pełne marazmu, niepewności czy pesymizmu – w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” opisuje przedstawienie Maciej Górnicki-Olszewski, Kierownik ds. produkcji i organizacji w Teatrze Baj z Warszawy.

Reżysera Jacka Malinowskiego do stworzenia spektaklu zainspirowała skandynawska baśń o krainie pogrążonej w ciemności i zimnie, której mieszkańcy nie znają słońca. Dopiero pojawienie się Mędrca, opowiadającego o cieple i świetle, rozpala w jednym z bohaterów nadzieję i odwagę, by odmienić los. Wyrusza on w pełną wyzwań wędrówkę po ognistą kulę, która może odmienić oblicze jego świata.

„Oto gdzieś na dalekiej (a może bliskiej – jak powtarzają aktorzy) północy jest kraina, w której panuje ciemność i zimno. Zamieszkują ją renifery i plemiona, które nie wiedzą o istnieniu słońca. Aż do momentu, gdy do wioski trafia Mędrzec. Opowiadając o słońcu i cieple w jednym z bohaterów rozpala nadzieję, że można odmienić los. Choć wśród mieszkańców wioski panuje marazm i niechęć do podejmowania działań,

Spektakl „Baśń o słońcu” to opowieść o tym, że warto mieć własne zdanie, nawet jeżeli stoi ono w sprzeczności ze zdaniem większości **Fot. Organizatorzy**

on decyduje się zareagować. I jak to w legendach bywa, wyrusza na poszukiwanie ognistej kuli. Aby ją sprowadzić, musi wykonać zadanie” – tak w recenzji analizowała spektakl Paulina Sygnatowicz na portalu Teatr dla wszystkich.

– Słońce jest symbolem światła, wiedzy, nadziei oraz odrodzenia. Oznacza możliwość zmiany losu, pozytywną energię i cykliczność życia – po każdej „polarnej nocy” przychodzi dzień. Jest metaforą tego, co wartościowe, inspirujące i życiodajne. Muzyka i dźwięk wprowadzają w magiczną atmosferę baśni, podkreślają rytm opowieści i emocje bohaterów, a także wspierają widza w wyobrażeniu sobie dalekiej, zimnej krainy i przemiany bohaterów. W spektaklu przewijają się motywy: dnia i nocy (jak w mitach kosmogonicznych), słońca-swiatła jako nadziei, cyklu następujących po sobie dnia i nocy, światła i cienia, topos wędrówki i wędrowca, archetyp Starca-Mędrca, który przynosi wiedzę – wylicza detale Maciej Górnicki-Olszewski.

„Baśń o słońcu» można czytać jako opowieść o tym, że warto mieć własne zdanie, nawet jeżeli stoi ono w sprzeczności ze zdaniem większości. Że ciekawość świata zostaje nagradzana. Że to odwaga jest motorem postępu. Ale wsłuchując się uważniej, można dostrzec także refleksję mówiącą o tym, że może nie zawsze warto rzucać się z motyką na słońce. Że czasami lepiej zdać się na los, jak w grze w kości (od której zaczyna się spektakl). Że warto pozwolić rzeczom po prostu działać w swoim, od wieków ustalonym tempie. Po każdej nocy polarnej przychodzi bowiem dzień, wystarczy cierpliwie poczekać” – pisze w recenzji Paulina Sygnatowicz.

Bilety (7 euro) do nabycia w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, pokój 203. Grupowe rezerwacje pod nr tel. +370 677 61 343 lub e-mail: kultura@polskidom.lt

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu. Dofinansowano przez Samorząd Miasta Wilna. ■

Litewscy rodzice najhojniejsi w regionie. Co czwarte dziecko dostaje konkretną kwotę kieszonkowego

Na Litwie rodzice przeznaczają dla dzieci najwyższe kieszonkowe w krajach bałtyckich, dotyczy to nawet 38 proc. dzieci na Litwie. Ekspertci zwracają uwagę, że to nie kwota jest ważna.

TO MOŻE BYĆ TAKŻE ŚRODEK WYCHOWAWCZY

Z badania przeprowadzonego przez bank SEB w krajach bałtyckich wynika, że litewscy rodzice dają dzieciom więcej pieniędzy niż na Łotwie i w Estonii. Jednocześnie eksperci zauważają, że kieszonkowe może być nie tylko środkiem finansowym, ale także narzędziem wychowawczym i edukacyjnym.

„Wraz z dorastaniem zmieniają się potrzeby dzieci. Dlatego wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego część rodziców naturalnie zadaje sobie pytanie, ile kieszonkowego należy przeznaczyć dla swoich dzieci, biorąc pod uwagę ich wiek i ulubione zajęcia. Nie ma jednej odpowiedzi — każda rodzina musi znaleźć odpowiednią dla siebie, planując wspólne finanse, obliczając wydatki i rozważając, jakie obowiązki finansowe powierzy dziecku” — powiedziała Sigita Strockytė-Varnė, ekspertka ds. finansów osobistych w banku SEB.

ESTOŃSKIE DZIECI SIĘ WYRÓŻNIAJĄ

Z badania wynika, że 51 proc. litewskich rodziców wypłaca dzieciom kieszonkowe co miesiąc, 39 proc. robi to nieregularnie, a 9 proc. w ogóle nie przekazuje dzieciom środków finansowych, którymi mogłyby one samodzielnie zarządzać.

Ekspertka z banku SEB podkreśla, że regularność ma istotne znaczenie.

„Innymi słowy, połowa rodzin na Litwie pozwala dzieciom zarządzać własnymi finansami: aktywnie się uczyć, podejmować samodzielne decyzje i obserwować ich skutki, a także planować przyszłość i rozumieć ekonomię” — zauważyła Strockytė-Varnė.

Podobne wyniki odnotowano w Estonii, gdzie także 51 proc. rodziców regularnie wypłaca dzieciom kieszonkowe. Na Łotwie odsetek ten

wynosi 40 proc. Co ciekawe, estońskie dzieci częściej próbują samodzielnie zarabiać pieniądze.

JASNE ZASADY PRYZNAWANIA KIESZONKOWYCH

W przypadku Litwy 40 proc. rodziców deklaruje, że w ich rodzinie obowiązują jasne zasady dotyczące przyznawania kieszonkowego. Tyle samo przyznaje, że decyzje są podejmowane spontanicznie lub zależą od bieżących potrzeb.

23 proc. badanych ma system oparty na zasadach warunkowych — na przykład kwota zależy od wkładu w prace domowe czy zachowania. Zdaniem ekspertki taki sposób rozdzielania środków może prowadzić do niepożądanych efektów wychowawczych.

„Niektórzy rodzice wykorzystują finanse jako środek motywacyjny lub kontrolę zachowania” — oceniła Strockytė-Varnė.

Ekspertka podkreśliła, że wiązanie kieszonkowego z karą lub nagrodą może prowadzić do niepożądanych

skutków wychowawczych. Zgodnie z zaleceniami psychologów, dzieci powinny traktować kieszonkowe jako narzędzie do nauki planowania, oszczędzania i podejmowania decyzji finansowych, a nie jako formę kontroli.

LITWINI HOJNIEJSI NIŻ SĄSIEDZI

Litewscy rodzice są najbardziej hojni, jeśli chodzi o miesięczne kwoty kieszonkowego. Choć w badaniu pojawiły się przypadki, gdzie jedno dziecko otrzymuje ponad 200 euro miesięcznie, najczęściej wskazywaną kwotą była przedział 21-50 euro (38 proc.).

Dla porównania, na Łotwie i w Estonii dominował niższy przedział — do 20 euro miesięcznie (odpowiednio 47 proc. i 42 proc. odpowiedzi). Co czwarty litewski rodzic (23 proc.) zadeklarował kwotę 51-100 euro, podczas gdy w Estonii i na Łotwie odpowiednio 14 proc. i 13 proc. rodziców przekraczało ten poziom.

Opr. J. B. na podst. inf. SEB bankas, mat. pras.

Dziecko nauczy się więcej dzięki konsekwentnym i jasnym zasadom, niż wyższym kwotom kieszonkowego Fot. Apolinary Klonowski

Męczennicy Katyńscy – nowymi świętymi Kościoła Prawosławnego w Polsce

Polscy męczennicy zostali świętymi prawosławnymi. „Święty Sobór Biskupów Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego decyzją swą z dnia 18 marca 2025 r. postanowił uznać Świętymi Męczennikami naszych Braci i nasze Siostry, którzy za wiarę i Święte Prawosławie oddawali swoje życie” – przekazał metropolita Sawa, zwierzchnik polskiej Cerkwi prawosławnej. Świętymi zostali duchowni zamordowani w Katyniu oraz ofiary powstania warszawskiego, sowieckich łagrów i obozów koncentracyjnych – Oświęcimia, Majdanka i Treblinka.

„Za swego życia byli oni naocznymi świadkami nadania autokefalii Cerkwi prawosławnej w Polsce. Dzień ich święta i modlitewnego wspomnienia wyznaczaliśmy na 17 września, zaś wigilię tj. 16 września dniem ogłoszenia Ich świętymi” – poinformował metropolita w komunikacie opublikowanym na stronie Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.

Centralne uroczystości kanonizacyjne odbyły się 16 września 2025 r. w świątyni Hagia Sophia – Mądrości Bożej w Warszawie. Do świętych wpisano:

Abp Sawa, prawosławny Metropolita Warszawski i Calej Polski
Fot. Leszek Wątróbski

- ks. protoprezbitera płk. Szymona Fedorońko*
- ks. prot. ppłk. Wiktora Romanowskiego**
- ks. prot. mjr. Włodzimierza Ochaba***

Oprócz tych trzech wymienionych, kanonizacji doznali również wszyscy duchowni i świeccy, których nazwiska są już znane i ci, których imiona nie są znane – ofiary

męczeństwa w Katyniu i innych miejscach represji, w tym łagrach sowieckich, obozach niemieckich, podczas powstania warszawskiego, wysiedleń, deportacji, a także w udrękach uchodźstwa.

Treść uchwały Soboru. Uchwała Świętego Soboru Biskupów stwierdza, że: „Kościół wpisuje Męczenników Katyńskich do Dypitychu Świętych (spisu imion, wymienianych w czasie liturgii) Polskiej Autokefalicznej Cerkwi Prawosławnej. Dzień zaś 17 września br. ustanawia się dniem modlitewnej pamięci tych nowych świętych”.

ZNACZENIE I SYMBOLIKA.

Kanonizacja Męczenników Katyńskich jest uznaniem i uhonorowaniem tych, którzy za wiarę prawosławną cierpieli, zostali prześladowani i zabici – nie tylko w Katyniu, lecz także w innych miejscach, w czasie różnych represji, wojen, deportacji. To podkreślenie, że prawosławni w Polsce mieli i mają swoje ofiary, którzy swoją wierność Chrystusowi zachowali mimo skrajnego cierpienia.

19.>>

100-lecie autokefalii Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, cerkiew Hagia Sophia – Mądrości Bożej w Warszawie Fot. FB PAKP

18.>>

Kanonizacja nastąpiła w Roku Jubileuszowym 100-lecia autokefalii Polskiego Kościoła Prawosławnego. To zatem nie jest tylko akt duchowy, lecz również historyczny, mający związek z odzyskaną niezależnością Kościoła — zarówno wiąże się z pamięcią przeszłości, jak i wzmacnia poczucie tożsamości kościelnej. Uroczystość ta ma znaczenie także dla szerokiego kręgu wiernych i społeczności — uznaje się ofiary męczeństwa, które dotyczyło całych społeczności, często poza Kościołem prawosławnym, ale które stały się częścią wspólnej pamięci narodowej i religijnej. Akt kanonizacji przyczynia się do tego, by pamięć o tragediach — Katyniu, obozach, deportacjach — była nie tylko historią, ale też żywym przypomnieniem wartości wierności, poświęcenia, przebaczenia i pojednania.

W parafiach, w dniu wspomnienia nowych świętych, ikona Męczenników Katyńskich została wystawiona na środku świątyni, by wierni mogli oddać im cześć. Troparion, kontakion oraz wieliczanie (czyli pieśń uwielbienia) zostały ustalone do użytku liturgicznego dla nowych świętych. Niestety, publikowane źródła nie podają pełnych biografii wszystkich Męczenników — np. dat urodzenia, szczegółów życiorysu czy dokładnych okoliczności śmierci — poza tymi, które są ogólnie znane z historii Katynia i represji sowieckich oraz obozów niemieckich.

ETAPY KANONIZACJI.

1. Badanie dokumentów. Święty Sobór Biskupów zbadał materiały dotyczące życia i śmierci ofiar — zarówno te dostępne historycznie, jak i te przekazywane przez rodziny, wspólnoty parafialne, dokumentacje państwowe i cerkiewne.

2. Decyzja soborowa. Formalna uchwała, podjęta 18 marca 2025 r., zatwierdziła kanonizację. Uchwała zawiera zarówno imienne wymienienie niektórych osób (kapelanów), jak i ogólnie wszystkich innych męczenników.

3. Wybór daty i miejsca kanonizacji. Kanonizacja została przeprowadzona 16 września 2025 r. w świątyni Hagia Sophia w Warszawie.

4. Wprowadzenie do liturgii i kultu. Po kanonizacji przyjęto ikonografię świętych (ikonę nowych świętych), zatwierdzono troparion i inne pieśni liturgiczne dla ich czci. Ustanowiono dzień wspomnienia (modlitewnej pamięci).

Budowanie tożsamości. Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny w ciągu swojej historii był wielokrotnie doświadczany przez rozbiory, zmiany granic, dramaty wojenne, przesiedlenia, represje. Kanonizacja takich męczenników oznacza ukończenie tych doświadczeń w duchowości i liturgii Kościoła — uznanie, że te bolesne losy są częścią historii zbawienia Kościoła.

Katyni, łagry, powstanie warszawskie, deportacje — to elementy dziejów Polski, które są przedmiotem pamięci narodowej, ale często również trudnych sporów. Kanonizacja stwarza możliwość duchowego upamiętnienia, modlitwy i pojednania, także między różnymi tradycjami religijnymi, które mogą mieć różne spojrzenia na historię.

Akt ten pomaga parafiom — zwłaszcza tym, które były bezpośrednio dotknięte represjami — odnaleźć wspólne miejsce w liturgii i modlitwie, które łączy pokolenia, imiona znane i nieznanne. Nowi święci stają się punktami odniesienia dla modlitwy, kultu, ale i nadziei.

Kanonizacja w Roku Jubileuszu autokefalii ma również wymiar symboliczny: pokazuje, że Kościół jest żywy, że potrafi spojrzeć w przeszłość, wyciągnąć wnioski, zachować pamięć, i jednocześnie spojrzeć ku przyszłości — ku temu, co duchowo buduje, jednoczy i wzmacnia wiarę. W centralnych uroczystościach ka-

Ikona Męczenników Katyńskich, nowych świętych prawosławnych
Fot. FB PAKP

nonizacyjnych, obok biskupów prawosławnych, duchowieństwa i wiernych tego kościoła, uczestniczył także szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, minister Lech Parell. Powiedział m.in.: „Zbrodnia Katyńska to jedno z najtragiczniejszych wydarzeń w historii Polski, które niczym cierni przeszywa naszą narodową pamięć. 85 lat temu ponad 22 tysiące członków polskiej elity wojskowej i państwowej stało się ofiarami sowieckiego ludobójstwa... Zbrodnią było też ukrywanie sprawców. Zbrodnią było zacieranie śladów. Zbrodnią było fałszowanie pamięci. Zbrodnią było celowe mylenie światowej opinii publicznej. Działania świadome, przemyślane. Wyrachowane kłamstwa. Jedna prawda się obroniła. Pamięć o ofiarach trwa. [...] Chciałbym podziękować Waszej Eminencji za zaproszenie na dzisiejszą uroczystość, której wagę bardzo doceniamy”.

Leszek Wątróbski

*ks. protoprezbiter płk Szymon Fedorońko — kapłan, oficer — pełnił funkcję kapelana Wojska Polskiego; był ofiarą męczeństwa związanego z Katyniem; poległ za wiarę w dramatycznych warunkach — jako osoba duchowna, która nie wyrzekła się prawosławia.

**ks. prot. ppłk Wiktor Romanowski — również kapłan wojskowy, duchowny prawosławny, który uległ represjom; jego los wiąże się z okresami stalinizmu i sowieckich zbrodni, w tym m.in. Katynia.

***ks. prot. mjr Włodzimierz Ochab — podobnie jak pozostali, kapłan i oficer — ofiara męczeństwa; jego śmierć symbolizuje cierpienie duchowieństwa katyńskiego i tych, którzy zostali zamordowani z powodu swojej służby religijnej w trudnych czasach wojennych i okupacyjnych.

Siedź i choruj – albo nie! Sposoby na jesienne infekcje proponowane przez specjalistów

Każdy zdążył zauważyć, że covid na Litwie jest stale obecny. Nie tak śmiertelny, jak w latach 2020-2022, jednak współgra z grypą i innymi paskudztwami. Są na niego sposoby, co do których zgadzają się zarówno farmaceuta, jak i fizjoterapeutka.

DLACZEGO „RUCH TO ZDROWIE”?

Regularne ćwiczenia fizyczne mogą istotnie wspomóc funkcjonowanie układu odpornościowego.

„Regularna aktywność fizyczna pobudza krążenie krwi, co pomaga układowi odpornościowemu w skuteczniejszym rozprowadzaniu białych krwinek i przeciwciał po organizmie. Ruch o średniej intensywności zmniejsza procesy zapalne, poprawia krążenie limfy i przyczynia się do szybszej regeneracji organizmu po infekcjach” — powiedział Gabrielius Leščinskas, farmaceuta sieci aptek Eurovaistinė.

Podobnego zdania jest trenerka personalna i fizjoterapeutka Vytautė Urbonaitė, która zwraca uwagę na ogólny wpływ ruchu na zdrowie.

„Ruch aktywuje krążenie krwi, poprawia przyswajanie tlenu i składników odżywczych. Im lepiej zaopatrzone są komórki, tym silniejsza jest odporność, dzięki czemu chorujemy rzadziej lub w łagodniejszej formie. Regularna aktywność fizyczna poprawia również nastrój, jakość snu, pomaga zmniejszyć niepokój i utrzymuje ogólne dobre samopoczucie — wszystko to wzmacnia odporność” — przekonuje trenerka.

BIEGANIE TO NIE JEDYNA FORMA AKTYWNOŚCI

Eksperci podkreślają, że aby wspierać odporność, nie trzeba uprawiać sportu wyczynowego. Ważna jest regularność i dostosowanie aktywności do wieku i kondycji.

„Dorosłym osobom Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) zaleca co najmniej 150 minut umiarkowanej intensywności lub co najmniej 75 minut intensywnej aktywności fizycznej tygodniowo. Ponadto co najmniej dwa razy w tygodniu należy wykonywać ćwiczenia wzmacniające mięśnie. Doskonałym początkiem może być codzienny

Spacer, ale dodanie treningu siłowego przynosi jeszcze większe korzyści dla układu odpornościowego” — mówi Vytautė Urbonaitė. **Fot. Apolinary Klonowski**

spacer, ale dodanie treningu siłowego przynosi jeszcze większe korzyści dla układu odpornościowego” — mówi Vytautė Urbonaitė.

MITY I STEREOTYPY O SPORCIE

Farmaceuta Gabrielius Leščinskas dodaje, że w swojej pracy często spotyka się z mitami dotyczącymi aktywności fizycznej.

„W rzeczywistości, aby zwiększyć aktywność fizyczną, wystarczy zamienić windę na schody lub zaparkować samochód nieco dalej od miejsca pracy. Często słyszy się również, że wiek przeszkadza w uprawianiu sportu, ale należy pamiętać, że aktywność fizyczna jest korzystna i potrzebna w każdej grupie wiekowej” — podkreśla farmaceuta.

Zimą także warto wybierać aktywność na świeżym powietrzu, nawet jeśli pogoda nie zawsze sprzyja.

„Spacer, bieganie, wędrowki nie tylko wzmacniają odporność, ale także pomagają uzyskać więcej tlenu i światła słonecznego” — podkreśla Vytautė Urbonaitė.

Jednocześnie specjalistka przestrzega przed nadmiernym obciążeniem organizmu.

„Może się tak stać, że organizm nie ma wystarczająco dużo czasu na regenerację po intensywnym wysiłku. Odpowiedni odpoczynek, pełnowartościowe odżywianie i wysokiej jakości sen są równie ważne jak sam trening” — dodaje trenerka.

RUCH TO JEDNO, ALE...

Eksperci zwracają uwagę, że aktywność fizyczna to tylko jeden z elementów wpływających na odporność. Kluczowe są również inne nawyki.

„We wzmacnianiu odporności niezwykle ważne jest również zbilansowane odżywianie, spokojny sen i umiejętność radzenia sobie ze stresem. Na przykład ciągły brak snu lub duży stres mogą osłabić odpowiedź immunologiczną, nawet jeśli dana osoba jest aktywna fizycznie, dlatego środki zapobiegawcze są najskuteczniejsze, gdy są ze sobą połączone” — twierdzi farmaceuta.

Opr. J. B. na podst. inf. zenpr.lt

Grypa to nie przeziębienie. Litewscy lekarze proszą o szczepienia, aby uniknąć hospitalizacji

Na Litwie sezon grypowy nabiera rozpędu. Lekarze przypominają, aby zaszczepić się i zmniejszyć ryzyko hospitalizacji. Niektórzy pacjenci nie mogą się szczepić ze względu na przeciwwskazania. Ich zdrowie zależy od ich otoczenia.

WIRUS JEST GROŹNIEJSZY OD PRZEZIĘBIENIA

Choć grypa bywa postrzegana jako sezonowa, łagodna choroba, w rzeczywistości może prowadzić do ciężkich powikłań, w tym zapalenia płuc, a w skrajnych przypadkach – do zgonu. Najskuteczniejszą formą profilaktyki pozostaje szczepienie.

„Szczepionki przeciw grypie są ważne nie tylko dla osób starszych lub cierpiących na choroby przewlekłe, ale także dla zdrowych dorosłych i dzieci. Szczepienia nie tylko chronią samą osobę, ale także przyczyniają się do powstrzymania rozprzestrzeniania się wirusa, chroniąc w ten sposób osoby, które ze względu na stan zdrowia nie mogą się zaszczepić” – powiedziała Nerynga Sakalauskė, lekarz rodzinna z centrum zdrowotnego Antėja.

Szczepionki nie są zalecane niektórym osobom o skrajnie uszkodzonej odporności, z niektórymi chorobami onkologicznymi. Ponieważ szczepionka to też wysiłek dla organizmu, dla takich osób może szczepienie nie być korzystne. Takie osoby są zdane wyłącznie na to, czy ich otoczenie będzie zaszczepione i nie będzie przenosiło wirusa dalej.

KIEDY NAJLEPIEJ SIĘ ZASZCZEPIĆ I KTO POWINIEN TO ZROBIĆ?

Na Litwie sezon grypowy trwa zazwyczaj od października do maja. Aby organizm mógł wytworzyć przeciwciała, potrzebne są mniej więcej dwa tygodnie od momentu zaszczepienia. Odporność utrzymuje się średnio przez 12 miesięcy, choć po pół roku poziom przeciwciał zaczyna się zmniejszać. Ze względu na coroczne mutacje wirusa, szczepionka jest modyfikowana co sezon.

„Dlatego zaleca się szczepienie przeciw grypie przed rozpoczęciem

sezonu grypowego – we wrześniu i październiku. Choć szczepionka jest skuteczna przez cały sezon grypowy, wczesne szczepienie pod koniec lata może być mniej skuteczne. Dlatego optymalnym okresem jest wrzesień–październik, aby zapewnić maksymalną i długotrwałą odporność w okresie największej zachorowalności” – mówi lekarz z Antėja.

Skuteczność szczepionki u zdrowych dorosłych wynosi 70-90 proc., a u osób starszych – 30-70 proc. Nawet w przypadku choroby mniejsze jest ryzyko, że potrzebna będzie pomoc w szpitalu.

Najczęstszym powodem odkładania szczepienia jest brak czasu. Lekarka zwraca uwagę, że osoby dobrze poinformowane o skuteczności szczepień zazwyczaj znajdują czas, w efekcie nie chorując, gdy wszyscy dookoła muszą walczyć z wirusem.

SZCZEPIENIA TO JEDNO

Szczepienia są ważne, ale to nie jest jedyny środek. Ważna jest codzienna profilaktyka. Obejmuje ona zdrową dietę, ruch, odpowied-

ni sen, unikanie stresu oraz monitorowanie poziomu kluczowych składników odżywczych. Na Litwie szczególnie powszechny jest niedobór witaminy D – zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym. Niedobór tej witaminy wpływa znacząco na odporność.

„Ważne jest, aby sprawdzić poziom witaminy D we krwi i w razie potrzeby go uzupełnić. Zaleca się również ocenę poziomu cynku i seleny – mikroelementów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania układu odpornościowego. Kobiety powinny regularnie sprawdzać poziom żelaza, zwłaszcza jeśli mają obfite miesiączki lub planują ciążę” – radzi lekarka.

Wzmacnianie odporności można również wspierać naturalnymi metodami. Produkty takie jak imbir, czosnek, kurkuma, mięta czy propolis wykazują działanie przeciwzapalne i przeciwwirusowe. Tradycyjnie stosuje się także jeżówkę, a pszczele produkty – miód czy pyłek – są źródłem cennych witamin i antyoksydantów.

Opr. J. B. na podst. inf. zenpr.lt

Grypa to nie zwykłe przeziębienie – szczepienie i odpowiedni tryb życia zmniejszają ryzyko ciężkiego przebiegu choroby Fot. Andrius Ufartas, ELTA

Młodzież z Wileńszczyzny w „Kalejdoskopie uczuć – empatia kontra egoizm”

W dniach 11–20 września w Międzybrodziu Bialskim w Polsce odbyła się międzynarodowa wymiana młodzieżowa „Kaleidoscope of Feelings – empathy vs. selfishness!”. Projekt poświęcony był emocjom, rozwijaniu kompetencji miękkich oraz odkrywaniu, jak empatia i inteligencja emocjonalna wpływają na społeczeństwo.

W wymianie uczestniczyła młodzież z wielu krajów, w tym członkowie zespołów artystycznych działających przy Centrum Kultury w Rudominie na Litwie. Każdy dzień wypełniały liczne zajęcia, podczas których uczestnicy praktykowali empatię w różnorodny sposób: podczas wieczorów kulturowych Ukrainy, Polski, Litwy i Łotwy, gdzie tradycje, historie i wartości łączyły młodych ludzi ponad granicami; poprzez teatr i występy artystyczne, które pozwalały dzielić się emocjami bez słów; w pracy zespołowej, ucząc się wzajemnego zaufania i wsparcia; na warsztatach i dyskusjach, odkrywając znaczenie empa-

Każdy dzień wypełniały liczne zajęcia, podczas których uczestnicy praktykowali empatię **Fot. Centrum Kultury w Rudominie**

tii w różnych zawodach, takich jak kultura, dyplomacja czy biznes.

Projekt pokazał, że empatia to nie tylko wartość, lecz przede wszystkim codzienna praktyka, która wzmacnia relacje, społeczności i sprzyja budowaniu bardziej pokojowego świata.

Przedsięwzięcie zostało sfinansowane przez Unię Europejską w ramach programu Erasmus+ i zorganizowane przez Fundację Gotowi do Działania.

Centrum Kultury w Rudominie

Zespoły z Rudominy wystąpiły na Jarmarku Narodów 2025 w Wilnie

21 września Zespół Pieśni i Tańca „Rudomianka”, Zespół Pieśni i Tańca „Jawor”, a także zespoły taneczne „Halas” i „Kropelki” miały zaszczyt wystąpić podczas wielkiego święta kultury – Jarmarku Narodów 2025 w Wilnie. To wyjątkowe wydarzenie, które co roku gromadzi artystów, rzemieślników i uczestników z wielu krajów, tworząc barwną przestrzeń tradycji narodowych.

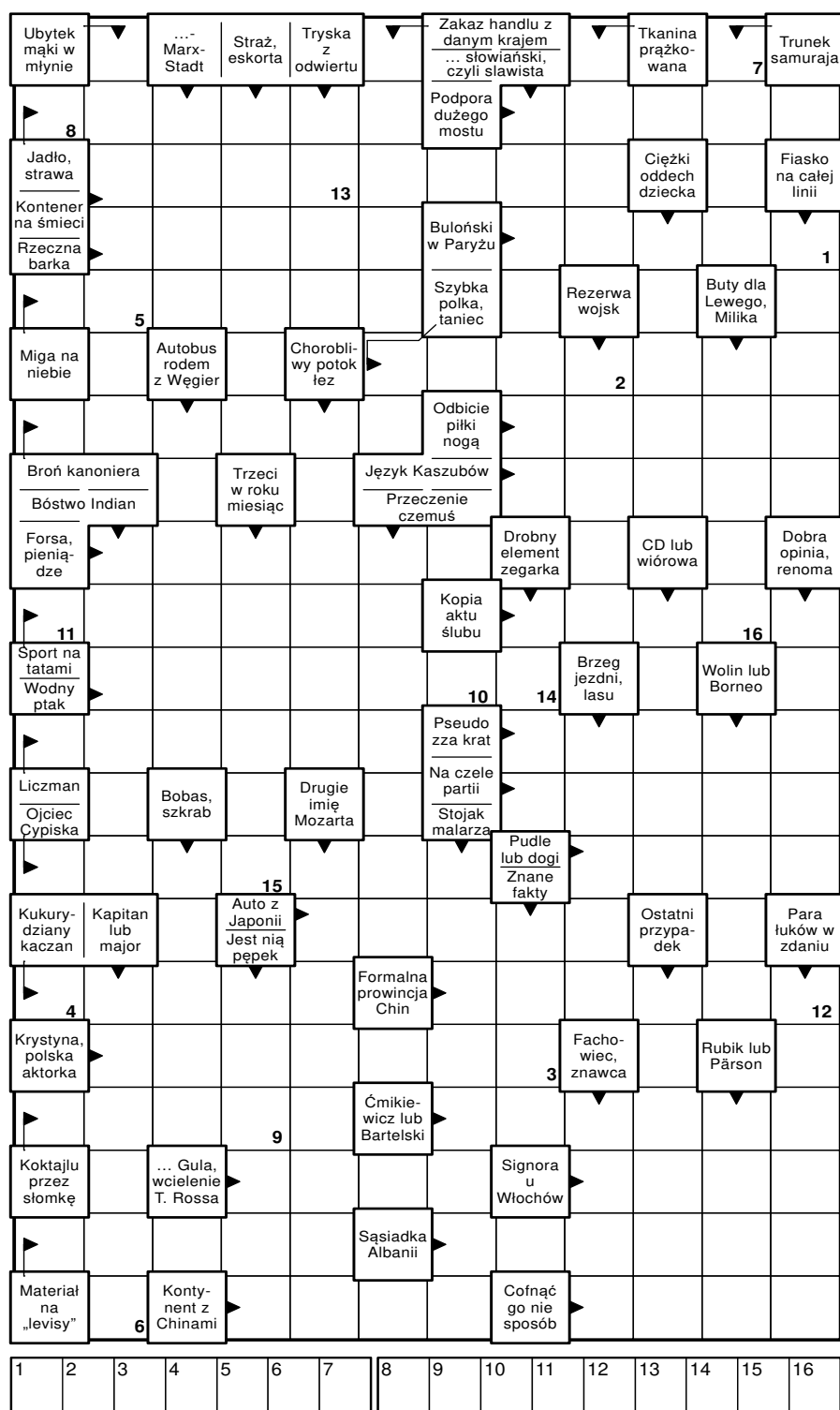
Udział w Jarmarku Narodów był okazją do spotkania i wymiany doświadczeń z zespołami innych narodowości. Cieszymy się, że możemy wspólnie tworzyć przestrzeń, w której tradycja i kultura stają się mostem łączącym ludzi. Dziękujemy organizatorom za zaproszenie, a publiczności – za tak ciepłe przyjęcie.

Centrum Kultury w Rudominie

Tradycja i kultura stali się mostem łączącym ludzi **Fot. Centrum Kultury w Rudominie**

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 23-24 WRZEŚNIA

Poziomo: DRAPAK - UBIÓR - MIOTACZ - WADIUM - IZAAK - TARTINKA - WUEF - TRUTEŃ - RÓLKA - OREST - ZNIKOPIS - ANODA - SPAZM - RETURN - POKUSA - ALBUM - LEBIODA - LENNO - EKRAN - HOPKINS - SODA - ŻOŁNIERZ - UDAR - CHIP - BRUCE - DRZEWO - IKEA - URAZ - OWIES - KORBKA

Pionowo: ARMATOR - NAROŚL - OŻARÓW - AIDA - UCINEK - EXPO - POIROT - KOTURN - KLUCIE - ATUT - EXODUS - INDEKS - KAMIEŃ - PARALOTNIA - SERDAK - GUZIK - ROSS - ABEL - ZAWÓR - PALIK - SZCZUR - GIZA - ULEWA - BORDO - HERB - ANEKS - ŻŁUDA - DZIWAŁ - FRAK - FATUM - MANIA - POZA

Hasło: Dworzec Wileński

Uśmiechnij się!

Rozbitek na bezludnej wyspie wyciąga z wody dziewczynę, która dopłynęła do brzegu trzymając się beczki.

- Od dawna pan tu żyje?
- Od 15 lat.
- Sam?
- Tak.
- Teraz będzie miał pan to, czego panu najbardziej brakowało – zagadnęła filuternie.
- Niemożliwe! W tej beczce jest piwo?

Jadą dwie blondynki samochodem. Stają na światłach.

- Jakie ładne to czerwone! – mówi jedna.
- Ładnie! – popiera druga.
- O! To pomarańczowe też ładne! – chwali znowu pierwsza.
- O! Tak śliczne!
- A widzisz to piękne zielone? – pyta pierwsza.

– Widzę, też ładne! – mówi druga.

Zapala się znowu czerwone.

Pierwsza mówi:

– To już widziałyśmy! Jedziemy!

Przez wieś jadą wozy cyrkowe.

Nagle do uszu jadących cyrkowców dochodzi przeraźliwy wrzask.

Na podwórku, obok jednej z chałup jakiś chłop podskakuje w górę na wysokość komina, robi podwójne salto i spada na ziemię.

Z jednego z wozów cyrkowych wybiega dyrektor cyrku.

– Panie, widownia będzie zachwycona! Angażuję pana! Za jeden taki skok podczas przedstawienia dostanie pan pięćset euro!

– Eee, tam... Za pięćset euro nie będę się co wieczór walił siekierą w nogę.

Młoda, śliczna sekretarka w pierwszym dniu pracy stoi nad niszczarką dokumentów z lekko niepewną miną. Oczarowany kolega z pracy postanawia wybawić dziewczynę z opresji.

– Mogę ci w czymś pomóc?

– Pokaż mi jak to działa.

Chłopak bierze dokumenty i wkłada do niszczarki.

– Bardzo ci dziękuję! A którądy wychodzą kopie?

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Drogo kupujemy las, ziemię. Załatwiamy dokumenty. Szybkie rozliczenie.

Tel. +370 606 01 125

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. www.gravas.lt Tel. 0 670 06 868.

Pokrycie dachowe, naprawa. Wilno i rejon wileński.
www.vilnius-stogai.lt
Tel. +370 64471112

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro.

Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.

Tel. +370 686 866 68

UAB „TERMOLIUKSAS“
zatrudni księgową
Wynagrodzenie umowne

Miejsce pracy:
Wilno, ul. Ozo 20-12
Tel.: **+370 68517721**
e-mail.: **info@termoliuksas.lt**

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

UAB „Krekenavos agrofirma“
SKUPOJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEŹNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. 0 620 61179

MB „ALTDENT“
Klinika L. i A. Tretjakovów
• Leczenie • Protezowanie
• Implantowanie
• Higiena jamy ustnej
• Wybielanie zębów
• Ortodonta. Periodontolog. Endodontolog.
Współpracujemy z kasą chorych
0 (5) 248 5793, +370 687 17 760
Ul. Parko 55-1, Vilnius, (godz. 8-17), **www.altdent.lt**

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**

Konsultacja i wycena bezpłatna!
+370 659 99929

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

POTRZEBNY KIEROWCA

do pracy
w Niemczech
(kat. B i C). Zapłata
2000-2500 euro

info@elotera@gmail.com
+370 676 80 919

KONCERT JUBILEUSZOWY

Polskiego Zespołu Artystycznego Pieśni i Tańca

WILIA

22 listopada 2025 roku,

15:00

Sala koncertowa

COMPENSA (Kernavės 84, Wilno)

Bilety do nabycia:

w sekretariacie Domu Kultury Polskiej w Wilnie
(pokój nr 203, Naugarduko 76)
tel. +370 5 233 3663, I-V 10:00-17:30
oraz w zespole pod nr tel. + 370 678 75 656

VILNIUS

WILNO

WILNO

WILNO

WILNO

WILNO

EWG EuroWorld Group

KORONA

MATOMAS

WILNOTEKA

KURIER WILEŃSKI

WILNO

WILNO

WILNO

WILNO

WILNO

WILNO

Zadanie dofinansowane w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2025 roku

6.45 Studio Wilno
7.05 „Rodzina Treflików” film anim.
7.15 Alchemik
7.30 Pożyteczni.pl
7.55 „Smaki świata”
8.20 W Polskę jedziemy Frombork
8.45 Rozmowy (nie)wygodne
9.15 Strona po stronie
9.30 Polacy Światu
9.35 Sensacje XX wieku
10.25 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.15 Alchemik
11.45 Rola życia
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 Info Wilno
13.05 Res Poloniae O Polsce z oddali – Patrick Spottiswoode
13.30 Polacy to wiedzą!
13.55 To jest grane – wakacyjnie
14.20 „Dziwak? – interpretacje” film dok.
15.20 Jesteśmy stąd
15.25 Astronarium
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Rodzina Treflików” film anim.
17.15 Raport naukowy
17.45 S. „Przedwiośnie”
18.35 Ex Libris
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Z pamięci
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 Urodzeni artyści Patrycja Karolak i Agnieszka Janowska Pogorzelska
22.15 W Polskę jedziemy
22.40 Res Poloniae O Polsce z oddali – Patrick Spottiswoode
23.00 Polacy Światu
23.10 S. „Trzeci oficer”
23.55 Info Wilno

00.10 Studio Wilno
00.30 Ex Libris

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40
 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 LRT słucha
20.00 Ośmiornica
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Stonkus bezpośrednio”
22.30 S. „Zespół helsiński”
23.35 S. „Dzielnica dużego miasta”
00.15 Euromaxx

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwa- we kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”
16.00 Wiadomości

16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Za czy przeciw?
21.00 „Niebezpieczne związki”
21.30 Wiadomości
22.30 „Rocketman” dramat
00.55 S. „Wydział osób zaginionych”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Litwa mówi
7.00 Bestialskie historie
8.00 Jesteśmy Ukraińcami
8.30 Myśli na święta
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Euromaxx
12.00 S. dok. „Skala ludzka”
13.00 Kocham Litwę
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.00 Kuchnia Beaty
16.00 To jest mój ogród.
16.30 „Babcu, naucz mnie”
17.00 Notatki przyrodnika
17.30 Detektywi historyczni
18.30 S. „Raj dla kobiet”
19.15 Euromaxx
19.30 „Z okazji 90. urodzin solisty operowego Virgilijusa Noreiki”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Potrzeby podróżnika” dramat
23.00 „100 lat. Program o długowieczności”
23.30 Gospodarstwa domowe ożywają
00.00 S. „Obietnica”

6.00 „Świat według kobiet”
7.00 „Solarium”
8.30 s. „Szczęście tkwi w (nie)pieniądzach”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisa-

ła: Morderstwo”
12.00 S. „Całkiem sami”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gliny”
21.00 „Szczęście tkwi w (nie)pieniądzach”
21.30 TV3 wiadomości
22.30 „Detektyw Knight: Łotr” film fab.
00.45 S. „Kraina zaginionych”

6.10 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.00 Wojny kupujących
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Gernika. Prawdziwa historia” dramat
23.10 „Kobra” film fab.
01.55 S. „FBI”

5.00 „Nowy dzień”
6.00 S. „Stary”
7.30 Udomowienie najnowszych technologii
8.00 S. „Scho- dy do nieba”
9.00 S. „Detektyw prowincjonalny”
10.00 S. „Mosty naszego życia”
11.00 S. „Stary”
12.30 Sprawa gustu
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 Godzina TV wolność
16.00 Reporter

16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Detektyw prowincjonalny”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Scho- dy do nieba”
21.25 S. „Mosty naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
00.30 Godzina TV Wolność

6.10 S. „Chicago Fire”
7.55 S. „Cobra 11”
9.00 „Zwiadowca przeszłości”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Pod pokładem. Seszele”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 S. „Komisarz Alex”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 „Główna wskazówka”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Sardynia”
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „Oczy smoka” dramat
22.40 S. „Yellowstone”
23.40 „Główna wskazówka”

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Detektyw Rizzoli”

11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję w czyjejś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Detektyw Rizzoli”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Grace IV. Czas Umarłaka”
22.45 S. „Straż Pożarna Chicago”
23.40 S. „Nie zabijaj”

06.25 S. „Wichrowe wzgórze”
07.15 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Pełnia Wiary”
09.00 Serwis Info
09.20 S. „Za-raz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „To się opłaca”
13.55 „Historia konia” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 Serwis Info
16.15 Reporterzy
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Jaka to melodia?”
19.10 „Klan”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Za-raz wracam”
22.10 S. „Ojciec Mateusz”

23.10 „Sprawa dla reportera”
00.10 „Siła kłamstwa” film dok.

07.05 „Afisz kulturalny ekstra”
07.15 „Muzyczne poranki”
07.35 „50. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
08.00 „Tamte lata, tamte dni”
08.40 „Podróż z historią”
09.20 „50. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
10.00 S. „Chłopi”
11.00 „U Pana Boga za miedzą” komedia
13.05 „Reżyserzy”
14.00 „Kolekcja Magdaleny Abakanowicz”
14.15 Informacja kulturalna
14.35 „Jeśli dziś jest wtorek, to jesteśmy w Belgii” komedia
16.30 „Leśmian” film biograficzny
18.05 S. „Chłopi”
19.05 Wstęp Wolny
19.20 „Portrety”
20.30 „50. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
21.00 „Szczególny dzień” dramat
23.05 „50. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
23.40 „Piłkarski poker” komedia

07.15 Panorama
07.35 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Z Andrussem po Galicji”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.40 Kierunek Zachód
13.00 Serwis Info
13.10 S. „O mnie się nie martw”
14.55 „Studio w kontakcie”
15.40 „Całkiem

niezła historia”
16.00 Serwis Info
16.10 Daję słowo
17.00 Słownik polsko@polski
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Makłowicz w podróży”
19.45 „Panorama”
20.10 Wilnoteka
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Kruk”
23.15 Polonia
 24. Tygodnik
23.50 „Kabaretowe Naj”

07.50 „Był taki dzień”
07.54 „Radio Powstańcze Błyskawica”
07.59 „Wojownicy czasu”
08.30 „Fake czy historia?”
09.05 S. „Wojenne dziewczyny”
09.50 „Polacy na morze”
10.15 „Zagrabiony, odnaleziony, odzyskany” film dok.
11.05 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
11.15 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.45 „Czas pieniądza”
12.00 „Dotknięcie anioła” film dok.
13.00 „Był taki dzień”
13.03 „Ex Libris”
13.20 S. „Wojenna narzeczona”
14.15 „Zdobycy Karpat” film dok.
14.35 S. dok. „Zapomniane szlaki pielgrzymkowe Europy”
15.25 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
15.35 „Urodzony pod szczęśliwym mignieniem” film dok.
16.25 „Polacy na ratunek Żydom”
16.35 S. „Korona królów”

17.05 „Radio Powstańcze Błyskawica”
17.10 „Sensacje XX wieku”
17.55 „Tajemnice Archiwum”
18.10 „Powinniście być wdzięczni Stalinowi” film dok.
19.00 „Poczet Wielkich Hetmanów”
19.20 „Flesz historii”
19.35 „Polskie 100 lat”
20.00 S. „Wojenne dziewczyny”
20.45 „Film dokumentalny”
21.15 „Jaster” film dok.
22.10 „Wielka droga” film fab.
23.40 „Świadkowie Putina”

05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Koncert Papieski
07.00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielna niewiasta
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu
10.45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
14.05 Mateczniki Polskość

14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.35 Góra Świętej Anny
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.05 Akademia prolife
18.15 Muzyczne chwile
18.30 Odpowiedzialni za Kościół
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Każdy ma-luch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Łowcy klasyków
10.00 Łowcy staroci
13.00 Fani czterech kółek
16.00 Poszukiwacze opali
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci: renowacje
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Łowcy staroci
00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP
WILNO

6.30 Info Wilno
6.45 Studio Wilno
7.05 Superkrowe ABC
7.30 Rozmowy na dwie głowy
7.35 Imbir i Cytryna
7.55 Okrasa łamie przepisy
8.20 Szlakiem Kolberga
8.45 Polonia 24
9.20 Ci cholerni Polacy
9.35 Sensacja XX wieku
10.25 Gra słów
10.50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11.15 Superkrowe ABC
11.40 Rozmowy na dwie głowy
11.45 Urodzeni artyści Patrycja Karolak i Agnieszka Janowska Pogorzelska
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 Info Wilno
13.05 Duchowym szlakiem
13.25 Do śmiechu!
14.05 Jesteśmy stąd
14.10 Strona po stronie
14.25 „Czarny sufit” film dok.
15.25 Sonda 2
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Superkrowe ABC
17.30 S. anim. „Pamiętnik Florki”
17.45 „Na dobre i na złe”
18.35 Unia kulinarna
18.50 Co się dzieje w kulturze?
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Zapomniani, odzyskani
19.40 S. „Cisza nad rozlewiskiem...”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 „Na granicy” dramat
22.35 Co się dzieje w kulturze?
22.45 Duchowym szlakiem
23.05 S. „Ojciec

Mateusz”
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Unia kulinarna

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40
Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 1000 cudów świata
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Złoty umysł”
22.45 „Ukryte życie” dramat
01.35 „Drugi Baranek” dramat

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”
16.00 Wiadomości

16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Road House” thriller
23.25 „Sherlock Holmes” thriller
01.55 „Rocketman” dramat

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „Stonkus bezpośrednio”
7.00 LRT słucha
7.30 „Ośmiornica”
8.00 „Nasza rosyjska ulica”
8.30 Żyć tak czysto, jak to możliwe
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność oceny rzeczywistości”
12.00 „Twarz za głosem” film dok.
13.00 Oto kino!
13.30 Litwin w sercu
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.00 Kuchnia Beaty
16.00 To jest mój ogród.
16.30 „Babcu, naucz mnie.”
17.00 „Notatki przyrodnika”
17.30 „Wieczór z Audriusem Giržadasem”
18.30 S. „Raj dla kobiet”
19.15 Euromaxx
19.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność doceniania pokoju”
20.00 Dzień Kultury
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Trzy piętra” dramat
23.30 „Eraserhead” horror
01.00 S. „Inspektor Rex”

6.00 „Farma Vytara”
7.00 „Gliny”
8.30 „Szczęście tkwi w (nie)pieniądzach”
9.00 „Kobiety

klamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Tylko my dwoje”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
16.50 Koszykówka
19.00 TV3 wiadomości
19.30 „Kung Fu Panda” film anim.
21.30 TV 3 wiadomości
22.30 „Moonfall” film fab.
01.00 „Brodna sprawiedliwość” thriller

6.10 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.00 Wojny kupujących
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Gladiatorzy”
21.30 „Zgubiony telefon” thriller
23.25 „Gernika. Prawdziwa historia” dramat

lrytas.tv

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pierwszy raz
8.00 Godzina TV wolność
9.30 Życie w biznesie
10.00 Chcę pracować
10.30 Najlepsze
11.00 Wojownicy nad morzem
11.30 Rozmowy nad morzem
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Lota”

16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 S. „Detektyw prowincjonalny”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Schoody do nieba”
21.25 S. „Mosty naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Sprawa gustu
23.30 Pół godziny z Valatką
00.00 S. „Cena imperium”

6.05 S. „Chicago Fire”
7.55 S. „Cobra 11”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Pod pokładem. Seszele”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 S. „Komisarz Alex”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Główna wskazówka”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. anim. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Sardynia”
20.00 „Gliny”
21.30 „Złodziej tożsamości” dramat
23.50 „Uwięzieni” dramat

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Detektyw Rizzoli”
11.00 S. „Einstein”

12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Straż Pożarna Chicago”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję w czyjeś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Detektyw Rizzoli”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „McDonald i Dodds IV. Zasada trzech”
22.45 S. „Straż Pożarna Chicago”
23.40 S. „I Bastardi Di Pizzofalcone. Ja, dranie”

06.25 S. „Wichrowe wzgórze”
07.15 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Agape Blisko Ciebie”
09.00 Serwis Info
09.20 „Okrasa łamie przepisy”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Magazyn Rolniczy”
13.55 „Kerkini grecka przystań ptaków” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 Serwis Info
16.15 Reporterzy
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Jaka to melodia?”
19.10 „Klan”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”

21.30 S. „Za raz wracam”
22.10 S. „Komisarz Alex”
23.10 „Sekielski wieczorową porą”
00.15 „Galimatias czyli Kogel Mogel II” komedia

07.05 „Afisz kulturalny ekstra”
07.10 „Muzyczne poranki”
07.30 „50. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
07.50 „Tamte lata, tamte dni”
08.25 „Podróże z historią”
09.05 „50. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
09.35 „Którędy po sztukę”
09.45 „Niepojęte Arystoteles. Nieruchomy poruszyiciel”
10.05 „Przez Atlantyk” dramat
11.15 Koncert
12.40 „Na Hożej, Jasnej i Słonecznej” film dok.
13.45 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.25 „Na kredyt” film obycz.
15.10 „Cartouche zbójca” film fab.
17.15 „Odrobina mężczyzny”
19.10 Kolekcja
19.35 Legendy opery
20.30 „50. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
21.00 „Godland” film fab.
23.35 „50. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
 TV POLONIA
 Piątek 26.09

07.00 „Panorama”
07.35 „Korona Gór Polski”
08.00 „Makłowicz w podróży”

08.30 Pytanie na śniadanie
12.40 Wilnoteka
13.00 Serwis Info
13.05 S. „Jan Serce”
15.25 Polonia 24. Tygodnik
16.00 Serwis Info
16.10 „Wszystko przed nami”
16.40 Dobre strony
17.00 „Raz na ziemi raz na wodzie” film dok.
18.00 „Teleexpress”
18.20 Gra słów. Krzyżówka
18.50 Teleexpress Extra
19.15 „Rączka gotuje”
19.45 Panorama
20.10 Ola Polonia
20.30 Program informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Na dobre i na złe”
22.15 S. „Na sygnale”
23.10 S. „Zmiennicy”
00.10 Panorama

08.05 „Był taki dzień”
08.10 „Radio Powstańcze Błyskawica”
08.15 „Flesz historii”
08.30 „Spór o historię”
09.00 S. „Wojenne dziewczyny”
09.45 „Świadkowie czasu”
10.05 „Historia Polski” film dok.
10.55 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
11.05 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.25 „Czy musieli zginąć...?” film dok.
11.55 „Smorawiński” film dok.
12.50 „Fake czy historia?”
13.25 S. „Wojenna narzeczona”
14.20 „Ryszard Szurkowski wyścig przez życie” film dok.
15.15 „Białoczerwoni historie niezwykle”
15.30 „Prasa donosi”
15.40 „Stadion, czyli Jarmark Europa” film dok.
16.35 S. „Koro-

na królów”
17.00 „Sensacje XX wieku”
17.50 „Tajemnice Archiwum”
18.05 „Historia Polski” film dok.
18.45 „Polska i świat z historią w tle”
19.05 „Wojownicy czasu”
19.35 S. dok. „Odnałeź Zaginione”
20.00 S. „Wojenne dziewczyny”
20.40 „Laboratorium wolności. Pogromców mikrobów portrety rodzinne” film dok.
21.35 S. dok. „Nieznane twarze historii”
22.15 „Latający Mnich i Tajemnica Da Vinci” film fab.
23.55 „Les Milles” dramat

04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Przetrwaliśmy
06.30 Lotte małopolska Inka wczoraj i dzisiaj
07.40 50 lat w Republice Konga
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Don Hoppe
10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 Jestem mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
12.35 Natura et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 Tam Ktoś jest!

14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura Obiektywnie
17.40 Prosto o gospodarce
18.00 Ukryci w łonie Matki
18.30 Geopolityka
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Westerplatte Młodych
20.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20.30 Brat Franciszek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Katownie Praskie
23.50 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
23.55 Walka o życie

7.00 Fani czterech kółek
10.00 Łowcy klasyków
13.00 Łowcy staroci
15.00 Złota gorączka
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci: renowacje
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Życie codzienne służby granicznej
23.00 Kamera policyjna
24.00 Nagi instynkt przetrwania

7.05 Domisie
7.30 Rok w ogrodzie
8.00 Unia kulinarna
8.20 Wojownicy czasu
8.50 Niezwykłe historie Białe – Czarnych
9.05 Jesteśmy stąd
9.10 Skarbiec sztuki Lubelszczyzny
9.25 Prywatne życie zwierząt
9.50 Rosół polski
10.15 Domisie
10.40 S. „Trzy Szalone Zera”
11.05 Do śmiechu!
11.50 S. „Plebiana”
12.40 „Czarny sufit” film dok.
13.40 Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939 1945
13.55 Imbir i Cytryna
14.20 Daję słowo
15.05 Co się dzieje w kulturze?
15.10 S. „Komisarz Alex”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Tygodnik Moralnego Niepokoju
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 Balans bieli
18.00 Co się dzieje w kulturze?
18.05 Jesteśmy stąd
18.10 S. „Ludzie i bogowie”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangelia Litewski
19.30 Rozmowy w Mackiewiczówce
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.00 To jest grane
21.30 The Voice of Poland
22.30 Program rozrywkowy
22.45 The Voice of Poland
22.50 S. „Cisza nad rozlewiskiem”
00.35 Ania Rusowicz na dobry wieczór
01.25 Info Wilno

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Bestialskie historie
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 „100 lat. Program o długowieczności”
8.30 „Teraz tutaj?”
9.00 9.35, Dzień dobry Litwo
9.30 10.30, 11.30 Wiadomości
12.00 S. „Planeta dziwna”
12.55 S. dok. „Podwodny świat Australii”
13.50 S. „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Piękna i potężna Litwa
17.30 Przepisy na dobre życie
18.30 Wiadomości
19.00 „Jeśli nie grzyby”
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Kocham Litwę”
22.45 „Sprawa Thomasa Crowna” komedia
00.35 „Trzy rodziny” dramat

6.00 Filmy anim.
9.00 „Piątka i tajemnica na nocnym pociągu” film fab.
10.55 „Spider-Man 2” film fab.
13.30 „Zbuntowana księżniczka” komedia
15.35 „Ms. Matched” komedia
17.30 Będzie wszystkiego
18.30 Wiadomości
19.30 Wyzwanie LNK. Nowy hit.
21.30 „Zaginione miasto” komedia
23.45 „Norbit” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Piękna i potężna Litwa
6.30 Dzieci tysiąclecia
7.25 Złoty umysł
8.30 Encyklopedia Gustawa
9.00 Gen ciekawości
9.30 Żyć tak czysto, jak to możliwe
10.00 Co dobrze, sąsiedzie?
10.30 Pahonia
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Gospodarstwa domowe ożywają
13.30 Historie ścienne
14.00 Koncert życzeń
15.30 „Drogi Boga są nieznane”
16.00 Mój nauczyciel
16.30 Euromaxx
17.00 Granice historii
18.00 „Z okazji 85. rocznicy powstania artysty Petrasa Repšysa. Petras Repšys. fabryka” film dok.
18.30 „Pociągnięcia pędzlem do portretu państwa”
19.00 Legendy
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Po prostu moje szczęście” komedia
22.50 Kaunas Jazz 2024
00.05 S. „Małe morderstwa Agathy Christie”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Wróżby Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Przyszła moda”
12.00 S. dok. „Śladami słoń”
13.10 „Dr. Dolittle 3” komedia
15.05 „Bardzo fajny

gigant” film anim.
17.30 „Co i za ile?”
18.30 Wiadomości TV3
19.30 Gra „galvOK”
22.00 „Smak sukcesu” dramat
00.00 „Wzgórze krwi” komedia

6.00 „Gordon Ramsay: Niezbadane terytoria”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Ale numer!”
8.30 Wojny kujących
9.00 „Mistrzowie LEGO”
9.55 „Jestem gwiazdą. Wypuście mnie!”
11.05 „Opuszczone budynki”
12.05 „Gordon Ramsay: Niezbadane terytoria”
13.00 „Realna mistyka”
14.00 „Walka ekstransów”
16.30 Mistrzostwa LKL „Nep-tūnas” „Žalgiris”
19.10 Mistrzostwa LKL „Šiauliai” „Jonavos”
21.30 „Hustle Down” film fab.
23.35 „Zgubiony telefon” thriller

6.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
8.00 S. dok. „Wojownicy”
8.30 S. dok. „Udomowienie najnowszych technologii”
9.00 Litwa świata
9.30 Chcę pracować
10.00 Najlepsze
10.30 „Chodźmy”
11.00 Czyste miasta
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 Liga Talentów Muzycznych
13.00 S. „Poświęcić wszystko”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”

16.00 Wiadomości
16.30 Rozmowy nad morzem
17.00 Pierwszy raz
17.30 Życie w biznesie
18.00 Wiadomości
18.30 Urodzony pod szczęśliwą gwiazdą
19.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
23.00 Wiadomości
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.25 „Miasto koralowe”
7.30 „Inny świat. Wietnam”
8.30 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 Autopilot
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 „Znajdź lato z Samsungiem”
11.10 „Lekcje przetrwania”
11.50 „Galapagos. Urzekające wyspy”
12.55 „Gdzie wyżej?”
13.55 „Piekielna droga”
15.00 „Starcie Tytanów”
16.00 „Magazynewe wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
19.30 „Jeden”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „Co robimy w ukryciu” komedia
23.00 „Pierwszy człowiek” thriller

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Einstein”
12.00 „Inna miłość”

13.10 „10 lat młodszy”
13.45 „Jamie Oliver. Gotowanie za mniej”
14.45 „Prawie żonaty”
15.45 „Kakawa”
17.45 „Morderstwo w...”
19.45 S. „Pan-na Holmes”
21.00 S. „Vera”
22.45 „McDonald i Dodds IV. Zasada trzech”
00.35 „Sprawka” dramat

06.05 „Republika Dzieci” film familijny
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.55 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.50 S. „Ojciec Mateusz”
12.50 „Angelika wśród piratów” film przygodowy
14.20 „Podróż pelikanów” film dok.
15.10 Przed ekranem
15.25 Okrasa łamie przepisy
16.00 „Rolnik szuka żony”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Pan Mama”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Profilanka Jastrzę”
22.20 „Gala wręczenia nagród 50. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
22.50 „Tyle co nic” film fab.
00.40 „Człowiek w ogniu” foj, semsac.

07.05 „Czarny Tulipan” film kostiumowy
09.05 „Ludwig van Beethoven” Konecrt
10.30 „Lino Ventura. Portret intymny” film dok.
11.35 „Yuku i magiczny kwiat” film anim.
12.50 „Legendy opery”
13.50 „Wratislavia Cantans 60 lat”
16.25 „Tamte lata, tamte dni”
17.10 „Cartouche – zbójca” film fab.
19.35 „50. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
20.15 „Gala wręczenia nagród 50. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
23.05 „Azy!” dramat
01.20 „Poznań 56” dramat
00.40 NIKE 2025 sylwetki

07.15 „Panorama”
07.35 „Giganci nauki”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.15 Studio w kontakcie
13.00 S. „Tylko Kaśka”
14.05 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.35 S. „Na dobre i na złe”
15.30 S. „Na sygnale”
16.25 Okrasa łamie przepisy
17.00 Kulturalni PL
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „M jak miłość”
19.15 „62. KFPP w Opolu”
19.35 „Daję słowo”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Ranczo”
22.20 „Gala wręczenia nagród 50. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”

22.55 S. „Ranczo”
23.45 S. „Stawka większa niż życie”

08.45 „Był taki dzień”
08.50 „Radio Powstańcze Błyskawica”
08.55 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.20 „Flesz historii”
09.35 „Było, nie minęło”
09.55 „Powsta-nie Warszawskie dzień po dniu”
10.05 S. „Dom”
11.40 S. dok. „Od-należć Zaginionie”
12.05 „Rzecz Polska”
12.15 S. dok. „Zapo-mniane szlaki piel-grzymkowe Europy”
13.05 S. dok. „Wielcy polscy wynalazcy w II Rzeczypospolitej”
13.20 S. dok. „Wszyst-kie kolory świata”
14.10 S. dok. „Rozkwit bałkańskich miast”
15.00 „C.K. Dezer-terzy” komedia
16.10 „Koło historii”
16.35 S. dok. „Wielcy polscy wynalazcy w II Rzeczypospolitej”
16.55 „Fake czy historia?”
17.25 „Myśliciele”
17.30 S. dok. „Arra-sów dzieje osobliwe”
17.55 „Mulier fortis. Ko-bieta mężna” film dok.
19.00 „Był taki dzień”
19.05 S. „Polskie drogi”
20.30 „Powstanie War-szawskie dzień po dniu”
20.40 S. dok. „Góry Europy”
21.30 S. dok. „Ob-licza terroryzm”
22.15 „Pierwszy Virtuti Militari”
22.45 „Miasto z morza” dramat
00.40 „Wielka droga” film fab.

00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w

obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Geopolityka
01.55 Kartka z kalendarza Powsta-nie Warszawskie
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Wester-platte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto za-uważyć... w mija-jącym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
06.50 Zamek Kró-lewski w mieście stołecznym Poznaniu
08.25 Sól ziemi
08.55 Kartka z kalendarza Powsta-nie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Wester-platte Młodych
10.00 Pamięć Sybiru
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzycz-ne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropel-ka radości
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto za-uważyć... w mija-jącym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza świę-ta z Jasnej Góry
15.20 Muzycz-ne chwile
15.30 Przegląd Katolickiego Tygo-dnika „Niedziela”

15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Dzielną niewiaśc
16.15 Mateczni-ki Polskości
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Polka
18.30 Przeła-mując bariery
18.55 Poczet Wiel-kich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marxa - Histo-ria Kościoła
22.00 Apel Ja-snogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Grunwald 1410 rys historycz-ny i znaczenie bitwy pod Grunwaldem

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Amerykań-skie motocykle
12.00 Naprawio-ne samochody
14.00 Renowacje samochodów
17.00 Klasyczne samochody
18.00 Złota gorączka
19.00 Poszuki-wacze opali
20.00 Fani ma-łych domów
21.00 Nieznana ekspedycja
22.00 Dziwne spotkania
00.00 Nagi instynkt przetrwania

6.30 Info Wilno
6.45 Ci cholerni
 Polacy. Lotnictwo polskie 1939 – 1945
7.00 Polacy Świata
7.05 Detektyw Literka
7.20 S. anim. „Miś Fantazy – Kraina Zielonych Pagórków”
7.35 Bazary i bazarki
8.00 Wilno na Dzień dobry
9.00 Imbir i Cytryna
9.25 Kulturalni PL
10.15 Detektyw Literka
10.30 Studio Raban
10.55 Sonda
11.25 Raport naukowy
11.50 Całkiem niezła historia
12.00 S. „Plebana”
12.45 Jesteśmy stąd
12.50 Górna półka smaku
13.15 Rosół polski
13.45 Ewangelia Litewski
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.13 Balans bieli
15.50 Jesteśmy stąd
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Wileński koncert życzeń
16.45 S. „Noce i dnie”
17.45 Anna Dymna – spotkajmy się
18.10 Szansa na sukces
19.00 Imbir i Cytryna
19.25 Co się dzieje w kulturze?
19.30 Tygodnik Moralnego Niepokoju
20.00 Przegląd tygodnia
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.00 S. „Tajemnica twierdzy szczyfów”
21.45 Hasztagi tygodnia
22.25 Wileński koncert życzeń
22.55 The Voice of Poland
00.50 Przegląd tygodnia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Oto kino
6.30 Litwin w sercu
7.30 Dzień Kultury
8.00 Świąteczne myśli
8.30 „Dobrze jest mieszkać na wsi.”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tysiąclecia
11.30 „Młodszy brat”
12.00 S. dok. „Dwie Ameryki”
12.55 S. dok. „Siędem światów. Jedna planeta.”
13.50 S. „Marple Agathy Christie”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Detektywi historyczni
17.00 Wieczór z Audriusem Giržadasem
18.00 Tydzień Rowerowy
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno na władzę”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Fon Fok”
21.50 „Bar Tender” dramat
23.35 „Drugi Baranek” dramat
01.15 „Po prostu moje szczęście” komedia

6.00 Filmy anim.
6.45 „Tom i Jerry” film anim.
7.15 „Ozi: Głos deszczowego lasu” film anim.
9.00 „Mr. Peabody i Sherman” film anim.
10.45 „Zielona latarnia” film fab.
13.00 „Czego pragnie dziewczyna” komedia
15.05 „Jestem na tak” komedia
17.20 Teleloto TV gra

18.30 Wiadomości
19.30 Gwiazdorskie duety
22.10 „Snag” thriller
23.55 „Doktor Sen” film fab.

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „100 lat. Program o długowieczności”
6.30 Kalendarz ogrodnika
7.00 Młodszy brat
7.30 „Teraz tutaj?!”
8.00 Filmy anim.
9.00 Wstęp wzbroniony.
9.30 Drogi
10.00 7 dni w Kownie
10.30 „Wiara i życie”
11.00 „Myśli na święta”
11.30 Memora
12.00 Myśli na święta
12.30 Transmisja Mszy Świętej
13.45 S. „Ronja Córka rozbójnika”
14.30 „Pociągnięcia pędzlem w portrecie państwa”
15.00 S. dok. „Niezwyciężony”
15.30 Finał Pucharu FPRO LFF
19.00 Otwarta kombinacja
19.30 „Filozof futbolu. Droga Beniamina Zelkevičiusa” film dok.
20.30 Panorama
21.00 „Młodzież LRT OPUS”
21.30 „Ludzie” spektakl
22.30 Koncert
23.55 S. „Małe morderstwa Agathy Christie”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maitas. Italija”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzeń”
12.00 S. dok. „Śladami słoń”
13.10 S. dok. „Wybrzeża Afryki”

14.20 „Kulinarne wędrówki Gordona i przyjaciół” komedia
16.30 „Gazas dugnas”
17.30 Farma Vytara
18.30 TV3 wiadomości
19.30 Talenty Litwy
22.00 „Rambo: Ostatnia krew” film fab.
00.05 „Moonfall” film fab.

6.00 „Jestem gwiazdą. Wypuście mnie!”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Minuta do północy”
8.30 „Róg tura”
9.00 Program sportowy
10.00 S. dok. „The Grand Tour”
11.20 „Opuszczone budowle”
12.20 S. dok. „Oblodzone lotnisko na Alasce”
13.20 „Orły lombardu”
13.50 „Walka eks-pensów”
16.30 Mistrzostwa LKL „Juventus” „Rytas”
19.10 „Ocean’s 13” thriller
21.30 „Godzina ciszy” thriller
23.30 S. „The Grand Tour”

6.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
8.00 Podcast wojskowy
9.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
10.00 Wszystko jest mierzone
10.30 Smaczne życie
11.00 Kod zdrowia
12.00 „Z miłości lub dla pieniędzy”
13.00 S. „Poświęcić wszystko”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
16.00 Wiadomości
16.30 24/7
17.30 Pół godziny z Valatką
18.00 Wiadomości
18.30 W świecie

koszykówki
19.00 Godzina TV Wolność
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
22.30 Wiadomości
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.25 „Galapagos. Urzekające wyspy”
7.30 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „Zwiadowca przeszłości”
10.30 „Egazaras dugnas”
11.00 S. dok. „Miasto koralowe”
12.00 S. dok. „Wielkie Afrykańskie Parki Narodowe”
13.00 „Gdzie wyżej?”
14.00 „Piekielna droga”
15.00 „Starcie Tytanów”
16.00 „Magazynewe wojny”
17.30 „Gwiazdy lombardu”
18.30 „Przekroczyć linię”
19.30 „Wizja”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „Snajper: Biały Kruk” dramat
00.25 „Jeden strzał” film fab.

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Einstein”
12.00 „Inna miłość”
13.00 Pozdrowienia
15.45 „Kakawa”
17.45 „Morderstwo w...”
19.45 S. „Pan na Holmes”
21.00 S. „Morderstwa na Pont D'Arc”
23.00 „Złe mamy” komedia
00.55 S. „Vera”

06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.45 S. „Kariera Nikodema Dyźmy”
10.50 S. „Pan Mama”
11.55 S. „Komisarz Alex”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Anioł Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 „Kultowe wyspy Oceanu Indyjskiego” film dok.
15.00 „Scena Młodego Widza”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 Daję słowo
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Drelich”
22.25 „Rolnik szuka żony”
23.30 „Smaki miłości” film obycz.
01.25 „Tyle co nic” film fab.

07.00 Wesołe jest życie staruszka
07.50 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.45 S. anim. „Proszę słońca”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa”
10.00 „Niepojęte Plotyn. Skąd to wszystko wymanowało?”
10.20 „Wspólny dom”
11.05 S. dok. „Wielcy mistrzowie malarstwa”
12.10 „Wstęp Wolny”
12.30 „Przez Atlantydy” dramat

13.40 „Cesaria Evora” film dok.
14.45 „Dobre strony”
15.05 „50. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni”
15.45 „Królowe Dzikiego Zachodu” western
17.35 „Dobry tytuł”
18.15 „Niedziela z...”
21.20 „Stary gringo” western
23.30 „Volker Schlöndorff: W rytmie bębna” film dok.
00.45 „Jestem tutaj” film anim.

07.15 „Panorama”
07.35 „Rodzinka.pl”
08.30 Pytanie na śniadanie
11.55 „Przepis dnia”
12.05 „Słowo daję!”
12.20 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Anioł Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 „Transmisja Mszy Świętej”
15.15 Piłka nożna Betclic 1.liga
18.00 Teleexpress
18.25 S. „M jak miłość”
19.15 „Lasko-wik & Malicki”
19.30 „Szansa na sukces. Opole 2026”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.20 S. „Matylda”
22.20 „Z gwiazdą przez świat”
23.15 „Jutro idziemy do kina” film fab.
01.00 „Do śmiechu!”

08.25 „Był taki dzień”
08.29 „Radio Powstańcze Błyskawica”
08.34 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.00 „Świętość w

cieniu zbrodni. Prawosławni męczennicy katyńscy” film dok.
09.50 „Piosenką przez historię”
10.05 S. „Dom”
11.30 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
11.40 S. dok. „Wojownicy czasu”
12.10 „Był taki dzień”
12.15 „Ryszard Szurkowski” film dok.
13.10 „O zwierzętach i ludziach” film dok.
14.10 S. dok. „Niepokromione Wielkie Jeziora”
15.00 „Miasto z morza” dramat
16.55 „Myśliciele”
17.00 „Przelot nad zdobytym miastem” film dok.
17.25 „Szerokie tory”
17.50 „Radio Powstańcze Błyskawica”
17.55 „Laboratorium wolności. Pogromców mikrobów portrety rodzinne” film dok.
18.50 S. dok. „Nieznane twarze historii”
19.25 „Piosenką przez historię”
19.30 S. „Polskie drogi”
20.55 „Radio Powstańcze Błyskawica”
21.00 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
21.50 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
22.00 „Myśliciele”
22.04 „Lądowanie w Normandii, nieznane taśmy”
23.00 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”
23.05 „C. K. Dezerterzy” komedia
00.15 „Latający Mnich i Tajemnica Da Vinci” film fab.

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Ojcowie Niepodległości
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w

obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Przełamyjąc bariery
01.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 Rozmowy niedokończone
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Szlak Miłosierdzia
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Misja Bilaj
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Z Zacisza na Syberię
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.30 Republika Pawłowska
11.00 Msza święta w Roku Jubileuszowym
13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV

13.15 Papież Polak do Rodaków
13.40 Zostaliśmy z Bogiem, Panie Pułkowniku
14.10 Brat Anatol apostoł Maryi
15.30 Cioteczka
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskość
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Moja katolicka rodzina
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Credo: Wia-ra Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Nie tylko Ulmowie
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
11.00 Renowacje
13.00 Wojny bagażowe
15.00 Małe domy
17.00 Ratownicy mienia
18.00 Zapomniane i upuszczone
19.00 Restauratorzy
21.00 Zapomniane i upuszczone
23.00 Stocznice

6.30 Rozmowy w Mackiewiczówce
6.55 Jesteśmy stąd
7.05 „Kasztania-ki” film anim.
7.25 Rodzina (nie od) święta
7.50 Makłowicz w podróży
8.15 Podróż Małej i Dużej
8.35 Przegląd tygodnia
9.05 Balans bieli
9.35 Sensacja XX wieku – Pojedynek w Venlo
10.25 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.15 „Kasztania-ki” film anim.
11.25 Detektyw Literka
11.45 Strona po stronie
12.00 Pielgrzymi Nadziei
12.10 S. „Cisza nad rozlewiskiem...”
13.00 Info Wilno
13.05 One. Kobiety kultury
13.30 The Voice of Poland
15.35 Nauka jest wszędzie
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Kasztania-ki” film anim.
17.20 Detektyw Literka
17.35 S. „Remiza”
18.30 Wileński koncert życzeń
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Jesteśmy stąd
19.40 Daję słowo
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Warto kochać”
21.50 Rola życia – Stanisław Brudny
22.15 Podróż Małej i Dużej
22.40 One. Kobiety kultury
23.05 S. „Na sygnale”
23.30 Info Wilno
23.45 Studio Wilno

00.00 Sensacje XX wieku

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40
 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „Historia jednego serca” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „LRT forumas”
22.30 „M. Syn stulecia” dramat
23.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
00.30 Wiadomości rowerowe

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”
16.00 Wiadomości

16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „KK2”
20.00 Od...do...
21.00 „Niebezpieczne związki”
21.30 Wiadomości
22.30 „Księżę” dramat
00.25 S. „Alarm: Jednostka osób zaginionych”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Tydzień”
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 Menora
8.30 „7 dni w Kownie”
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 „Gen ciekawości”
12.00 Legendy
13.00 Koncert życzeń
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.00 Kuchnia Beaty
16.00 To jest mój ogród.
16.30 „Babciu, naucz mnie”
17.00 Notatki przyrodnika
17.30 Przepisy na dobre życie
18.30 S. „Raj dla kobiet”
19.15 Euromaxx
19.30 S. dok. „Skala ludzka”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Cud” film fab.
23.00 Dzień Kultury
23.30 Gen ciekawości

6.00 „Świat zwierząt”
6.30 „Gra galvOK”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Całkiem sami”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości

19.30 S. dok. „Historie, które zmieniły Litwę”
21.00 „Szczęście tkwi w (nie)pieniądzach”
22.30 „Paragraf 44” dramat
00.20 S. „Kraina zaginionych”

6.10 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Ale numer!”
8.00 „Wojny kucharzy”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Seal Team”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Opuszczone budynki”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Bejrut” thriller
23.15 „Godzina ciszy” thriller

5.00 Rozmowy nad morzem
5.30 Litwa świata
6.00 Wszystko jest mierzone
6.30 24/7
7.30 S. „Cena imperium”
8.30 S. „Poświęcić wszystko”
9.30 S. „Scho-dy do nieba”
10.30 S. „Mosty naszego życia”
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 Życie w biznesie
17.30 Po raz pierwszy
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Godzina TV wolność
20.00 Reporter

20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Lota”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Detektyw prowincjonalny”

6.30 „Chicago Fire”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 Autopilot
9.00 „Gazas dugnas”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Pod pokładem. Seszele”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Liczba czy herb?”
13.00 „Komisarz Alex”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 „Główna wskazówka”
16.00 S. „Prawo i porządek”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Sardynia”
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „Ktoś całkiem obcy” thriller
23.00 „Pusty człowiek” dramat

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Specjalista”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmier-telne tropiki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 „Wędruję w czyjeś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo

i porządek"

21.00 S. „Kasandra”**23.00** „Straż Po-
żarna Chicago”**00.00** „Morderstwa
na Pont D'Arc”**01.55** „Złoty Chłopiec”**06.20** S. „Wichro-
we wzgórze”**07.15** S. „Akacyjowa 38”**08.00** „Transmisja
Mszy Świętej z Sank-
tuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze”**08.30** „Studio Raban”**09.00** „Serwis Info”**09.20** S. „Za-
raz wracam”**10.00** S. „Ranczo”**11.00** S. „Komi-
sarz Alex”**12.00** S. „Ojciec
Mateusz”**13.00** „Serwis Info”**13.10** „Agrobiznes”**13.40** „To się opłaca”**13.55** „Kultowe wyspy
Oceanu Indyjskie-
go” film dok.**15.00** S. „Wichro-
we wzgórze”**16.00** „Serwis Info”**16.15** „Reporterzy”**16.35** Gra słów.

Krzyżówka

17.05 S. „Dziedzictwo”**18.00** „Teleexpress”**18.30** „Jaka to
melodia?”**19.10** „Klan”**19.45** S. „Akacyjowa 38”**20.30** „Program
informacyjny 19.30”**20.55** „Pytanie dnia”**21.30** „Fryzjer” spektakl**23.05** „Rysopis
znaleziony po la-
tach” film dok.**00.20** „Balans bieli”**07.05** Afisz kul-
turalny ekstra**07.10** „Muzycz-
ne poranki”**07.45** „Od ucha do
ucha” film anim.**08.15** „Tamte
lata, tamte dni”**08.50** „Podró-

że z historią”

09.30 Informa-
cje kulturalne**10.00** S. „Chłopi”**11.05** „Czarny Tulipan”
film kostiumowy**13.10** S. dok. „Wielcy
mistrzowie malarstwa”**14.10** „Wstęp Wolny”**14.30** „Tamte
lata, tamte dni”**15.10** „Awatar, czyli
zamiana dusz” film TVP**16.20** S. „Perły i dukaty”**18.05** S. „Chłopi”**19.15** „50. Festiwal
Polskich Filmów
Fabularnych w Gdyni”**19.50** „Cesaria
Evora” film dok.**21.00** „Kafar-
naum” dramat**23.15** „50. Festiwal
Polskich Filmów
Fabularnych w Gdyni”**23.50** „Stary grin-
go” western**07.15** „Panorama”**07.35** „Mój Kościół”**08.00** „Gwiazdor-
ska kuchnia Ani”**08.30** „Pytanie
na śniadanie”**12.40** „Ola Polonia”**13.00** Serwis Info**13.10** S. „Osiecka”**14.00** Rodzinka.pl**15.00** „Kulturalni PL”**16.00** „Serwis Info”**16.10** Kiedyś to było...**16.40** „Wynalaz-
ki na medal”**17.00** „Pan Mama”**17.30** S. „Barwy
szczęścia”**18.00** „Teleexpress”**18.20** „Gra słów.

Krzyżówka”

18.50 „Te-
leexpress Extra”**19.15** „Słownik

polsko@polski”

19.45 „Panorama”**20.10** Polacy, którzy
zmienili świat medycyny**20.30** „Program
informacyjny 19.30”**20.55** Pytanie dnia**21.25** S. „Czas honoru”**23.10** Koncert**00.10** „Panorama”**08.05** „Był taki dzień”**08.10** „Radio Powstań-
cze Błyskawica”**08.14** „Fake czy
historia?”**08.45** „Myśliciele”**08.49** „Ex Libris”**09.05** S. „Wojen-
ne dziewczyny”**09.50** „Świad-
kowie czasu”**10.10** „Historia
Polski” film dok.**10.50** „Powstanie War-
szawskie dzień po dniu”**11.00** S. dok. „En-
cyklopedia II woj-
ny światowej”**11.25** „Szlakiem
miejsc niezwykłych”**11.30** S. dok. „Rozkwit
bałkańskich miast”**12.20** „Piękno utracone”**12.50** S. dok. „Od-
naleźć Zaginione”**13.15** S. „Tajemnica
twierdzy szyfrów”

film sensac.

14.00 „Powstanie War-
szawskie dzień po dniu”**14.10** S. dok.

„Góry Europy”

15.00 S. dok.„Nieposkromione
Wielkie Jeziora”**15.50** „Polski szerego-
wiec Ryan. Historia bra-
ci Krajewskich” film dok.**16.35** S. „Koro-
na królów”**17.05** „Sensa-
cje XX wieku”**17.50** „Tajemni-
ce Archiwum”**18.05** „Historia
Polski” film dok.**18.55** „Polska i świat
z historią w tle”**19.15** „Powstanie War-
szawskie dzień po dniu”**19.20** „Ex Libris”**19.40** „Flesz historii”**19.55** S. „Wojen-
ne dziewczyny”**20.40** „Ci cholerni
Polacy. Lotnictwo
polskie 1939/1945”**20.55** „Był taki dzień”**21.00** „Eugeniusz
Bodo” film dok.**21.50** „Świad-
kowie czasu”**22.05** „Szerokie tory”**22.30** „Powstanie War-
szawskie dzień po dniu”**22.40** S. dok. „Ob-
licza terroryzmu”**23.20** S. dok. „Łado-
wanie w Normandii,
nieznane taśmy”**00.20** „Powstanie War-
szawskie dzień po dniu”**00.30** „Polichromia
Turkowska” film dok.**01.55** Kartka z
kalendarza Powsta-
nie Warszawskie**02.00** Msza świę-
ta z Jasnej Góry**03.00** Anioł Pański
z Ojcem Świętym
Leonem XIV**03.15** Rozmowy
niedokończone**04.20** Różaniec**04.50** Credo: Wia-
ra Kościoła**05.00** Apel Ja-
snogórski**05.20** Informacje dnia**05.40** Tam, gdzie
Bóg płacze**06.10** Sanktu-
aria polskie**06.30** Odpowie-
dzialni za Kościół**07.00** Błogosławiona**08.30** Spływ za-
wierzenia**08.55** Kartka z
kalendarza Powsta-
nie Warszawskie**09.00** Informacje dnia**09.15** Wieś to
też Polska**10.15** Słowo życia**10.20** Mateczni-
ki Polskości**10.30** Moja kato-
licka rodzina**10.55** Święty na
każdy dzień**11.00** Informacje dnia**11.15** Rozmowy
niedokończone**12.20** Stan Bezpie-
czeństwa Państwa**12.30** Warto być ojcem**12.45** Muzyczne chwile**13.00** Anioł Pański**13.03** Informacje dnia**13.20** Nabieja – kawa-
tek Polski w Ugandzie**13.55** Ojcu Świętemu
się nie odmawia...**14.30** Msza świę-
ta z Jasnej Góry**15.20** Muzyczne chwile**15.30** Żółw błot-
ny. Osobliwy relikw
polskiej przyrody**16.30** Bazylika Bożego
Ciała w Krakowie**16.50** Ma się rozumieć**17.00** Informacje dnia**17.10** Sanktu-
aria polskie**17.30** Porady Me-
dyczne Bonifratorów**18.00** Świadkowie**18.30** Moja parafia**18.55** Poczet Wiel-
kich Polaków**19.00** Anioł Pański**19.05** Informacje dnia**19.15** Rozmowy
niedokończone**20.25** Święty na
każdy dzień**20.30** Poznaje-
my Polskę**20.45** Modlitwa
z telefonicznym
udziałem dzieci**21.00** Informacje dnia**21.20** Różaniec**21.50** Myśląc Ojczyzna**22.00** Apel Jasnogórski**22.20** Informacje dnia**22.40** Polski

Punkt Widzenia

23.00 Z wędką nad

wodę w Polskę i Świat

23.30 Brat Anatol

apostoł Maryi

7.00 Fani czte-
rech kółek**9.00** Jak to działa?**10.30** Łowcy staroci**12.00** Fani czte-
rech kółek**17.00** Nagi instynkt
przetrwania**17.30** Jak to

jest zrobione

18.00 Zapomnia-
ne i upuszczone**19.00** Jak to jest

zrobione?

20.00 Fani czte-
rech kółek**21.00** Nagi instynkt
przetrwania**23.00** Zabój-
cze łowienie

Olbrzymie warzywa na wystawie w Newby Hall

Michael Wilson, hodowca dyni, która osiągnęła imponującą wagę 149,45 kg, został wyróżniony podczas jesiennej wystawy ogrodniczej w rezydencji Newby Hall w hrabstwie North Yorkshire. Wydarzenie przyciągnęło tłumy miłośników ogrodnictwa i zaprezentowało prawdziwe warzywne rekordy. Podczas wystawy angielscy plantatorzy zaprezentowali nie tylko rekordową dynię, ale także inne imponujące okazy. Wśród nich znalazł się kabaczek ważący 66,70 kg, marchewka o wadze 9,5 kg oraz kapusta ważąca 29 kg. Według Księgi Rekordów Guinnessa, najcięższa dynia na świecie ważyła 1246,9 kg i została wyhodowana w 2023 r. w stanie Minnesota w USA.

Fot. Freepik.com

34 lata pracy i 182 wydrążone tunele

Podróż pociągiem z Oslo do Bergen to nie tylko wygodny sposób na pokonanie dystansu między dwoma największymi miastami Norwegii, ale przede wszystkim fascynująca przygoda, która na długo pozostaje w pamięci. Słynna linia kolejowa Bergensbanen, uznawana za jedną z najpiękniejszych tras kolejowych Europy, oferuje pasażerom widowiskowe krajobrazy, które zmieniają się niczym w kalejdoskopie – od gęstych lasów, przez majestatyczne góry, aż po malownicze fiordy. Historia tej niezwyklej trasy sięga końca XIX wieku. Budowa linii rozpoczęła się w 1875 roku i trwała aż 34 lata. W pracach uczestniczyło 15 tysięcy robotników, którzy własnoręcznie wydrążyli 182 tunele w twardej skałach Skandynawii. Efekt ich wysiłków do dziś budzi podziw – nie tylko wśród miłośników kolei, ale także wśród wszystkich, którzy cenią sobie kontakt z dziką przyrodą. Ówczesny król Norwegii Haakon VII nazwał Bergensbanen „inżynierskim arcydziełem”.

„Podatek od psa” dla turystów

Planujesz urlop w malowniczym Południowym Tyrolu? Jeśli podróżujesz z czworonogiem, musisz przygotować się na dodatkowy wydatek. Od przyszłego roku każdy turysta przyjeżdżający z psem będzie musiał zapłacić 1,50 euro dziennie za swojego pupila. Przy dłuższym pobycie suma może okazać się znacząca, zwłaszcza że to kolejna opłata po obowiązującym już podatku turystycznym za nocleg, który wynosi od 1,50 do nawet 5 euro za dobę. Nowe przepisy nie ominą także mieszkańców Południowego Tyrolu. Od 1 stycznia właściciele psów zamieszkujący region będą zobowiązani do uiszczania rocznej opłaty w wysokości 100 euro.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

Jeden z symboli współżycia kultur w Wilnie – pomnik na Zarzeczu, z wizerunkiem Matki Boskiej Ostrobramskiej, dla śp. Mieczysława Dordzika. Zginął on w 1931 r. niosąc pomoc tonącemu czteroletniemu Chackielowi Charmacowi – który również utonął... **Fot. Apolinary Klonowski**